

(18. 10.)

MEMORIE VAN ANTWOORD

naar aanleiding van het Voorloopig Verslag
betreffende de Nota's van wijzigingen,
ingezonden bij brieven van 14
en 27 Januari 1914.

(Ingezonden bij brief van 20 Maart 1914.)

Algemeene beschouwingen.

Met de leden, welke op de late indiening der nota's van wijzigingen de aandacht vestigden, betreurt de ondergeteekende het, dat de indiening niet vroeger kon plaats hebben. Waar hij echter aan het bewind kwam in een tijd, waarin andere werkzaamheden hem geheel in beslag namen, was het hem niet mogelijk, de nota's eerder gereed te maken.

Van de noodzakelijkheid, dat de middelen dringend versterking behoeven, is hij te zeer overtuigd dan dat hij niet alle krachten zal inspannen om een spoedige indiening der daartoe strekkende wetsvoorstellen zooveel mogelijk te bevorderen. Het behoeft evenwel geen betoog, dat het voorbereiden van belastingvoorstellen, speciaal wanneer het nieuwe belastingen geldt, veel voorafgaand overleg eischt. En hetzelfde moet gezegd worden ten aanzien van de wetsvoorstellen, waarbij niet enkel wijziging in het tarief wordt gebracht, doch de heffing tot andere onderwerpen wordt uitgebreid.

Gaarne voldoet de ondergeteekende aan den wensch om eene uiteenzetting te geven van de financieele vooruitzichten van de naaste toekomst en van de wijze, waarop de Regeering in de dekking van de uitgaven voor de door haar aangekondigde maatregelen denkt te voorzien.

Wat het vermoedelijk tekort op den loopenden dienst aangaat, veroorlooft hij zich te verwijzen naar de Memorie van Toelichting, welke is gevoegd bij het inmiddels ingediend wetsontwerp tot heffing van opcenten op de vermogensbelasting en op de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, (Gedrukte Stukken Zitting 1913—1914, 263, n°. 1), terwijl hij zich vleit, dat de hierachter gestelde opgave overigens voldoende gegevens moge bevatten.

Aan de behandeling van de wijzigingen, welke de ondergeteekende in het wetsontwerp heeft gebracht, gaat in het Voorloopig Verslag de opmerking vooraf, dat in de nota van schrijf- en drukfeilen (gedrukt onder n°. 4) verbeteringen zijn opgenomen, welke betrekking hebben op een drietal artikelen (artt. 40, 50 en 109), die in de te verbeteren nota van wijzigingen in het geheel niet voorkomen. Te dien aanzien deelt hij mede, dat vrijheid werd gevonden om deze verbeteringen als schrijfffeilen aan te merken, dewijl zij een noodzakelijk gevolg waren van de in de nota van wijzigingen voorgestelde inlassing van art. 21a, zoodat zij in deze nota hadden moeten zijn vermeld en daarin ten onrechte achterwege gelaten. In de bij deze memorie gevoegde nota van wijzigingen is intusschen de bedoelde verbetering opgenomen.

De aanslagregeling.

Met leedwezen vernam de ondergeteekende, dat van verschillende zijden de voorgestelde wijziging, waarbij het dienstvak der registratie in de aanslagregeling wordt betrokken, geen instemming kon vinden.

Hij kan echter de meening niet deelen, dat het voorstel aanleiding zal zijn, dat de noodige samenwerking tusschen de ambtenaren der registratie en die der directe belastingen

moeilijker zal worden verkregen. Hij vertrouwt integendeel, dat de gedachtenwisseling over de ontworpen regeling bij de ambtenaren van beide dienstvakken de overtuiging zal versterken, dat die samenwerking voor eene juiste aanslagregeling niet kan worden gemist.

Dat in het oorspronkelijk en in het gewijzigd ontwerp van wet tot heffing eener inkomstenbelasting van den Minister DE MEESTER (Gedrukte Stukken, Zitting 1906—1907, 98, n°. 2; 1907—1908, 22, n°. 2), behoudens de daarin opgenomen bepaling, vervat in resp. art. 118 en art. 115, zoowel als in het aanhangig voorstel, zooals dat door den Minister KOLKMAN werd ingediend, de uitvoering der inkomstenbelasting aan de ambtenaren der directe belastingen was opgedragen, mocht voor den ondergeteekende geen reden zijn om de regeling ongewijzigd te laten. Bovendien verschillen de wetsontwerpen te veel van elkaar om de vraag, aan welk dienstvak de uitvoering der wet moet worden opgedragen, niet opnieuw onder de oogen te zien.

Het laat zich zeer goed verklaren, dat zij, die de opdracht aan het dienstvak der directe belastingen, zooals die voorkwam in de wetsvoorstellen van den Minister DE MEESTER, goedkeurden, een geheel tegenovergesteld gevoelen zijn toegedaan met betrekking tot het thans aanhangig wetsontwerp.

In het door den Minister DE MEESTER gevolgde stelsel verviel de vermogensbelasting; in dat, waaraan de Minister KOLKMAN de voorkeur schonk, blijft deze belasting daarentegen bestaan.

Dit belangrijk verschil is uit den aard der zaak van grooten invloed bij de beantwoording der vraag, welke administratie met de regeling der aanslagen moet worden belast.

Veel van hetgeen thans er toe leidt om het wenschelijk te achten, dat het dienstvak der registratie in de aanslagregeling wordt betrokken, zou niet, althans slechts in mindere mate, hebben gegolden, indien de vermogensbelasting niet ware behouden.

Zoo zou het bezwaar, dat de belastingplichtige verplicht kan worden omtrent zijn vermogen inlichtingen te geven aan den inspecteur der registratie en omtrent zijn inkomen uit datzelfde vermogen aan den inspecteur der directe belastingen, niet hebben bestaan.

Ook had men er niet op kunnen wijzen, dat het noodig is, dat de aangiften voor de inkomstenbelasting worden getoetst aan die der vermogensbelasting en dat de vooruitgang van vermogen, welke de aangiften voor de vermogensbelasting aantoonen, dikwijls eene belangrijke aanwijzing is omtrent het bedrag der inkomsten.

Bovendien zouden de inspecteurs der registratie, na afschaffing der vermogensbelasting, gaandeweg minder bekend zijn geworden met de vermogenstoestanden en zou hunne medewerking dus allengs van minder nut zijn geworden.

Is het, dit alles in aanmerking nemende, den ondergeteekende dan wel euvel te duiden, dat hij nogmaals overwoog, of het geen aanbeveling verdiende de ambtenaren der registratie in de aanslagregeling te betrekken, nu de vermogensbelasting naast de inkomstenbelasting in stand wordt gehouden, nu al de gegevens, welke eene goede regeling der aanslagen in de inkomstenbelasting kunnen bevorderen, wel aanwezig zijn?

Bij de vraag, op welke wijze de regeling zou moeten geschieden, is voor oogen gehouden, dat het voor eene juiste aanslagregeling gewenscht is, dat zoowel van de kennis van de ambtenaren der registratie als van die der directe belastingen partij wordt getrokken. Om tot dat doel te geraken, is door hem voorgesteld de aangiften, voor zooveel noodig, te doen behandelen door de commissiën van aanslag, waarin de ambtenaren van beide dienstvakken zitting hebben. Wel is de reeds in het oorspronkelijk ontwerp opgenomen bepaling gehandhaafd, dat van de behandeling door de commissiën van aanslag kunnen worden uitgezonderd de aangiften, die de inspecteur zelf kan afdoen, — eene bepaling, die ook geldt voor den inspecteur der directe belastingen ten aanzien van de aanslagen, waarvoor hij heeft te zorgen —, doch het behoeft geen betoog, dat zij slechts

zal worden toegepast ten aanzien van die aangiften, waarvan de behandeling door de commissie van aanslag overbodig mag heeten. Door voorschriften, bij de uitvoering der wet te geven, kan worden zorg gedragen, dat de bepaling niet buiten hare grenzen toepassing vindt. Van een zelfstandige regeling der aanslagen door den inspecteur der registratie zal dus alleen dan sprake zijn, indien de gegevens de juistheid der aangifte genoegzaam aantoonen. In alle andere gevallen en derhalve in alle gevallen, waarin van wisselvallige bedrijfsinkomsten de rede is, zal de aanslag moeten geschieden door de commissie van aanslag, dus met medewerking van den inspecteur der directe belastingen.

1°. Met betrekking tot de getallen, vermeld op bladz. 1 der Toelichting van de Nota van Wijzigingen, wordt opgemerkt, dat, al wordt gaarne erkend, dat de conclusie, dat 56761 personen enkel inkomsten uit vermogen genoten, zooals zij daar is neergeschreven, als onjuist is aan te merken, de slotwoorden van de op die bladzijde voorkomende voorlaatste zinsnede „al komen de landbouwers er nu bij” er op wijzen, dat de gemaakte berekening ten doel had om na te gaan hoeveel personen, naar de tegenwoordige wet, een belastingplichtig bedrijf uitoefenen.

De opmerking, dat ten aanzien van die 56 761 personen, de inspecteur der registratie de aangewezen ambtenaar is om de aanslagregeling voor te bereiden, meent de ondergeteekende staande te mogen houden.

Blijkens ingesteld onderzoek waren in 1911/12 17 684 personen in de vermogensbelasting aangeslagen, die naast inkomsten uit vermogen alleen inkomsten uit landbouwbedrijf genoten. Voor ruim 39 000 personen geldt derhalve, dat zij alleen inkomsten hadden uit vermogen. De zorg voor de aanslagregeling der 17 684 landbouwers kan, om hierna te ontvouwen reden, ook zeer goed aan den inspecteur der registratie worden toevertrouwd.

Voorts is er de aandacht op gevestigd, dat het getal 97 948 het aantal aangeslagenen weergeeft, terwijl volgens het gewijzigd ontwerp door de inspecteurs der registratie de aanslagregeling hetzij alleen, hetzij met medewerking van de commissiën van aanslag zal geschieden ten aanzien van allen, die „geacht worden belastingplichtig te zijn in de vermogensbelasting”. Deze opmerking is juist, maar het gewicht daarvan zal in niet geringe mate verminderen, indien in aanmerking wordt genomen, dat na de invoering der inkomstenbelasting het belang van de schatkist niet meer vordert om de uitreiking van aangiftebiljetten op zoo'n ruime schaal te doen plaats hebben als thans.

Welk getal in de plaats van het genoemde moet worden gesteld, is niet te bepalen, nu de verhooging der som, waarop de belastingplicht aanvangt, het aantal uit te reiken aangiftebiljetten zal verminderen, terwijl dit bij wijziging der waardeberekening van de onroerende goederen daarentegen eene vermeerdering zal ondergaan.

Wat ten slotte het getal 14 000 betreft, als aangevende het aantal van hen, die slechts een vast inkomen naast inkomen uit vermogen bezitten, ten opzichte daarvan kan enkel worden verklaard, dat dit getal steunt op de inlichtingen, welke door de inspecteurs der registratie zijn verstrekt na overleg met hunne ambtgenooten der directe belastingen. Het juiste aantal, door hen opgegeven, is 14 376. De ondergeteekende heeft geen reden om in den twijfel te deelen, die omtrent de juistheid dier opgave is geopperd.

Met de opmerking, dat de beoordeeling van de arbeidsinkomsten dezer 14 000 (14 376) personen geen moeilijkheid oplevert, wordt niet bedoeld, dat bij die beoordeeling geen kwesties kunnen ontstaan, doch enkel, zooals ook later is gezegd, dat de aanslagregeling weinig moeite zal geven.

Omtrent de nadere argumentatie, dat de dienst der registratie grooter geschiktheid biedt voor de hem toegedachte taak dan die der directe belastingen, wordt in het Voorloopig Verslag te kennen gegeven, dat zij door vele leden allerminst overtuigend werd geacht.

Vooreerst bestreed men de bewering, dat de inspecteurs der registratie de inkomsten uit vermogen beter kunnen beoor-

deelen dan die der directe belastingen, ook waar een bedrijf wordt uitgeoefend.

Deze bewering heeft de ondergeteekende echter alleen willen neerschrijven ten aanzien van dat deel van het vermogen, dat niet in het bedrijf is belegd. De zinsnede, waarin zij voorkomt, spreekt van hen, die naast inkomsten uit arbeid of onderneming ook inkomsten uit vermogen genieten, en bij vermogen, dat in eenig bedrijf is aangewend, kan van eigenlijke vermogensinkomsten moeilijk sprake zijn. In verband hiermede merkt hij nog op, dat het aantal belastingplichtigen, die behalve het in bedrijf belegd vermogen geen vermogen bezitten, geacht mag worden gering te zijn.

Dat de ambtenaren der directe belastingen door hunne ervaring beter vertrouwd zijn met de bedrijven dan de inspecteurs der registratie, is door den ondergeteekende reeds in de nota van toelichting erkend, al kan hij de meening niet deelen, dat de inspecteurs der registratie ten aanzien van bedrijven geenerlei ondervinding hebben.

Echter mag de omstandigheid, dat de inspecteur der directe belastingen beter de bedrijfsinkomsten kan beoordeelen, er niet toe leiden om, wanneer naast inkomen uit bedrijf, inkomen uit vermogen wordt genoten, de medewerking van den inspecteur der registratie niet noodig te achten. Het is toch moeilijk vol te houden, dat de inspecteur der registratie de inkomsten uit vermogen niet beter zou kunnen beoordeelen dan zijn ambtgenoot der directe belastingen. En waar de regeling der aanslagen in de bedoelde gevallen geschiedt door de commissie van aanslag, dus met medewerking tevens van den inspecteur der directe belastingen, lag het voor de hand eene regeling te treffen, die in de praktijk het best uitvoerbaar voorkomt en voor de belangen, zoowel van de schatkist als van de belastingplichtigen, het meest aanbevelenswaard schijnt.

Wat verder is aangevoerd ter bestrijding van de meening, dat de inspecteur der registratie het best de vermogensinkomsten kan beoordeelen, heeft den ondergeteekende niet van het tegendeel kunnen overtuigen.

Met betrekking tot het beroep, dat gedaan wordt op de kennis, welke de uitvoering der wet op de personeele belasting geeft, veroorlooft hij zich er op te wijzen, dat de huurprijzen of huurwaarden aan de inspecteurs der directe belastingen alleen bekend zijn ten aanzien van gebouwde eigendommen. Dewijl uit de aangiften van de personeele belasting ten aanzien van verhuurde woningen niet blijkt, wie de eigenaren zijn, hebben deze opgaven echter alleen waarde na een te dier zake ingesteld onderzoek. Dit onderzoek, n.l. wie de eigenaren zijn, is voor de ambtenaren der registratie gemakkelijker, daar zij dat te hunnen kantore kunnen doen. Bovendien zijn deze ambtenaren meer bekend met de huurwaarden van ongebouwde eigendommen.

Wat het vermogen aangaat, dat belegd is in aandelen in naamlooze vennootschappen, wordt opgemerkt, dat het den inspecteur der directe belastingen wel bekend is, hoeveel dividend de naamlooze vennootschap uitkeert, waarvan hem de aanslagregeling is opgedragen, doch wie de aandeelhouders zijn, zal in de meeste gevallen voor hem verborgen blijven.

De inspecteurs der registratie daarentegen weten in vele gevallen door de behandeling der vermogensaangiften en uit de successie-memories waaruit het effectenbezit der belastingplichtigen in hoofdzaak bestaat, welke aandelen daartoe behooren. Omtrent de aandelen in de binnenlandsche vennootschappen vinden zij ten kantore bovendien meesttijds de noodige gegevens.

Bij de beoordeeling van de aangiften voor de vermogensbelasting zijn zij reeds verplicht van die gegevens gebruik te maken en bij de vraag, of de aandelen op de juiste waarde zijn aangegeven, slaan zij, zooals van zelf spreekt, ook thans reeds acht op de uitbetaalde dividenden.

Dat de kennis van het vermogen niet steeds de wetenschap medebrengt omtrent het inkomen, is juist, doch evenmin kan worden ontkend, dat de bekendheid met de grootte van het vermogen een zeer belangrijke factor is bij de beoordeeling der aangifte van het inkomen. Zonder die kennis wordt de

schatting der inkomsten een greep in het duister. Dat trouwens de kennis van het vermogen van groot belang wordt geacht, kan blijken uit het verlangen van de gemeentebesturen, die de aanslagen in de plaatselijke inkomstenbelasting hebben vast te stellen, om bekend te worden met de gegevens betreffende de vermogensbelasting.

En wanneer, zooals in zeer vele gevallen door de successie-aangiften, inventarissen, scheidingen, enz. tevens bekendheid is verkregen met de bestanddeelen, waaruit het vermogen bestaat, is men wel tot de conclusie gerechtigd, dat eene voldoende controle, wanneer die door de ambtenaren der registratie geschiedt, verzekerd is.

Bovendien wordt in verband hiermede er op gewezen, dat de besprekingen, in den loop der jaren gehouden, in dezen ook veel licht hebben verschaft.

Dat de ervaring aan de ambtenaren der directe belastingen een zooveel beter inzicht zou hebben gegeven, dewijl de inkomsten uit bedrijf zooveel grooter zijn dan die uit vermogen, kan, zonder dat daarvoor eenige verdere reden is aangegeven, niet worden beaamd.

Die ervaring betref tot nu toe alleen de inkomsten uit bedrijf, terwijl de ambtenaren der registratie, met name de inspecteurs, zich sedert 1893 voortdurend hebben moeten afvragen welke inkomsten uit vermogen en uit bedrijf werden genoten om in verband met andere omstandigheden te bepalen, of eene vermeerdering van het vermogen door opleg van onverteerde inkomsten moest worden vermoed. Talloos zijn dan ook de gevallen, waarin op grond van veronderstelden opleg een aanslag in de vermogensbelasting, met afwijking van de aangifte, werd opgelegd.

Ten stelligste ontkent de ondergeteekende, dat de gegevens ten kantore van registratie aanwezig, zonder bezwaar aan den dienst der directe belastingen kunnen worden medegedeeld. Dit zou werkelijk veelal ondoenbaar zijn. Die gegevens toch bestaan niet enkel in hetgeen op de staten voorkomt, welke omtrent het vermogen worden aangehouden. Ter juiste beoordeeling van hetgeen op die staten is aangeteekend, is veelal raadpleging noodig van registers en stukken, die niet van de kantoren kunnen worden overgebracht. Bij de staten zouden dus in vele gevallen afschriften of extracten moeten worden gevoegd van successiememorie's, van de registratie van acten van scheiding, maatschap, enz. om de summier aanteekeningen, welke op de staten voorkomen, met juistheid te kunnen beoordeelen. Welk eene belangrijke vermeerdering van werk dit zoude opleveren, behoeft niet te worden betoogd.

Den inspecteur der directe belastingen op te dragen om aan de successie- en registratiekantoren de controle te verrichten zou tot groote moeilijkheden leiden. Het ligt toch voor de hand, dat van deze ambtenaren niet kan worden verwacht, dat zij in staat zullen zijn te beoordeelen, welke stukken en registers zij hebben te raadplegen, afgezien nog van het feit, dat zij niet die opleiding hebben ontvangen, welke hen in staat zou stellen uit die gegevens steeds de juiste conclusies te trekken. Zij zouden de voortdurende medewerking behoeven van den ontvanger en moeten afgaan op wat deze hem mededeelt. Deze hulp zal ook desorganiseerend werken op den goeden gang van zaken aan het kantoor.

In verband met een en ander zij er nog op gewezen, dat, naast de op positieve feiten berustende gegevens, de inspecteur der registratie uit den aard der zaak ook over minder vaste gegevens beschikt, die een gevolg zijn van lokale bekendheid, van zijn ondervinding, enz., kortom over de zoodanige, als waarvan in het Voorl. Verslag wordt verklaard, dat zij slechts alle te zamen en in onderling verband inzicht geven in de geldelijke omstandigheden der belastingplichtigen. Dat de mededeeling daarvan niet kan worden voorgeschreven, zal niet betwist kunnen worden.

De meening, dat de hier besproken gegevens slechts betrekkelijk zelden waarde hebben ter beoordeeling van het *totaal* inkomen, kan de ondergeteekende niet als juist erkennen. Zal bij de bepaling van iemands totaal inkomen, zoo mag gevraagd

worden, niet steeds zijn te letten op de opbrengsten der verschillende bronnen van inkomen? En is het niet steeds van belang, dat men althans ten aanzien van een deel dier opbrengsten gegevens bezit, welke tot voorlichting kunnen dienen?

Dat de ondergeteekende in de diensten der commissies van aanslag een correctief zou hebben gezocht, waardoor de onvoldoende kennis van den inspecteur der registratie zou worden aangevuld, is juist, doch dat correctief geldt evenzeer voor de inspecteurs der directe belastingen. De reden van bestaan dier commissies is toch, dat de kennis der inspecteurs in verschillende gevallen te kort schiet om de inkomsten uit bedrijf zelfstandig te beoordeelen.

Het kan daarom moeilijk bezwaar ontmoeten, dat ondergeteekende ook de inspecteurs der registratie van de kennis der commissies van aanslag wil laten profiteren.

Dat aan hun arbeid door hem eene te groote waarde wordt toegekend, meent hij te mogen betwijfelen. Evenmin zou hij gaarne de opmerking onderschrijven, dat in 90 pct. van de gevallen de voorstellen der inspecteurs van de directe belastingen in de vergaderingen der commissies ongewijzigd en schier onbesproken doorgaan.

Wat voorts de vraag betreft, wie meer met het volle praktische leven in aanraking komt, de inspecteur der directe belastingen of die der registratie, meent de ondergeteekende te kunnen volstaan met er op te wijzen, dat de bedoeling van de des betreffende vermelding in de nota van toelichting enkel deze was om te doen uitkomen, dat het werk van de inspecteurs der registratie na de invoering der wet op de vermogensbelasting geheel is gewijzigd en van hen thans niet meer kan gezegd worden, dat zij niet anders dan bureauarbeid verrichten.

Zij zouden de laatste 20 jaren een gewichtig deel van hun taak, de vaststelling der aanslagen in de vermogensbelasting, al heel slecht hebben volbracht, indien zij zich niet voortdurend op de hoogte hadden gehouden van hetgeen er in hun omgeving voorviel.

Ten opzichte van de beoordeeling der landbouwinkomsten, blijft de ondergeteekende bij zijn gevoelen, dat de inspecteurs der registratie het best in staat zijn daarover de vereischte voorlichting te geven. Door de controle der vermogens-aangiften en de besprekingen gehouden met de belastingplichtigen, zijn zij in staat gesteld zich omtrent die inkomsten reeds een oordeel te vormen.

Waar zich bij de uitvoering eener inkomstenbelasting, wat het vermogen betreft, herhaaldelijk vragen voordoen op het gebied van huwelijksgemeenschap, erfrecht en verbintenissen, is het bezit van rechtskennis voor de ambtenaren onmisbaar. En al worden de inspecteurs der directe belastingen sinds 1896 ook in burgerlijk recht geëxamineerd, toch heeft dit, naar ondergeteekende meent, geenszins tengevolge, dat met betrekking tot de toepassing der wet voor hen geen moeilijkheden zullen ontstaan, welke de ambtenaren der registratie niet zullen ondervinden; deze toch brengen de door hen verworven rechtskennis dagelijks in toepassing.

Hoe zal het b.v. den inspecteurs der directe belastingen mogelijk zijn om de juistheid der aangiften van de inkomsten uit vermogen te beoordeelen, wanneer tot het vermogen een aandeel behoort in een onverdeelde boedel? In vele gevallen en dit geldt met name, indien de overledene in beperkte gemeenschap was gehuwd, zullen ingewikkelde berekeningen noodig zijn. Nu kan wel worden bepaald, dat de inspecteur der directe belastingen dan de hulp moet inroepen van zijn ambtgenoot der registratie, doch de ondergeteekende moge er op wijzen, dat de aangiften, zooals zij ingediend worden, slechts zelden aanleiding zullen geven om den inspecteur der directe belastingen de overtuiging te geven, dat hij van de registratie-ambtenaren nadere gegevens moet vragen.

Bovendien zal eene spoedige behandeling der aangiften zeer worden belemmerd, indien de ambtenaar, met de aanslagregeling belast, telkens bij een ander dienstvak inlichtingen moet inwinnen.

De ondergeteekende acht dan ook de vrees gewettigd, dat de

inspecteur der directe belastingen, zij het ook tegen zijn wil, met het oog op den tijd binnen welken de aanslagregeling moet afloopen, wel genoodzaakt zal zijn, weinig of geen gebruik te maken van de gegevens, welke ten successiekantore berusten. Dit nu zou hij in hooge mate betreuren.

Verdiert het dus, zoo mag hij vragen, niet in alle opzichten aanbeveling om de aangiften van hen, aan wie een biljet voor de vermogensbelasting wordt uitgereikt, te laten controleeren door den inspecteur der registratie?

2°. Acht de ondergeteekende de grootte der dienstkringen van de inspecteurs der registratie geen bezwaar — zij is het voor de uitvoering der vermogensbelasting evenmin geweest — hij meent tevens, dat de door hem voorgestelde regeling ook met de minste kosten zal gepaard gaan.

En wel hoofdzakelijk, doordien zij de werkzaamheden minder zal doen toenemen dan volgens de regeling, in het oorspronkelijk ontwerp opgenomen, het geval zou zijn.

Tot motiveering van die meening wordt er op gewezen, dat de inspecteur der registratie, wanneer hij de aangiften voor de vermogensbelasting aan de hem ten dienste staande gegevens toetst, te gelijkertijd de juistheid der aangiften van de inkomsten uit vermogen zal kunnen nagaan.

De staten, registers, enz. behoeven daardoor slechts eenmaal voor de beoordeeling van de beide aangiften te worden geraadpleegd, zoodat dubbel werk wordt voorkomen.

Bovendien is het duidelijk, dat, wil men van de gegevens ten kantore van registratie gebruik maken, het raadplegen daarvan van den inspecteur der registratie veel minder tijd zal vergen dan van zijn ambtgenoot der directe belastingen.

In hoever het klerkenpersoneel zal moeten worden versterkt aan de inspecties en ontvangkantoren zal vooraf moeilijk zijn te bepalen, maar stellig zullen die kosten minder zijn dan indien de inspecteurs der directe belastingen met de geheele aanslagregeling belast worden. Dan toch zullen er voortdurend min of meer uitgebreide inlichtingen, afschriften van successiememoriën, van registratiën van akten, van vermogensaangiften enz. door ontvangers en inspecteurs aan de inspecteurs der directe belastingen moeten worden verstrekt.

Dat bij herhaling klachten worden vernomen over den langen duur van de behandeling der aanslagen in de vermogensbelasting, meent de ondergeteekende bepaald te moeten tegen spreken. Aan hem zijn zij tenminste niet bekend en evenmin zijn zij aan het Departement van Financiën ingekomen. De mededeeling kan hier misschien van belang zijn, dat de ontvangers der successierechten in de groote steden met het oog op het feit, dat vóór midden September velen uit de stad zijn, de aanslagbiljetten in de vermogensbelasting eerst na dit tijdstip verzenden, omdat de ondervinding hun heeft geleerd dat vroegere verzending met het oog op het gevaar, dat deze biljetten in verkeerde handen mochten komen, aan vele aangeslagenen ongevallig is. Maar de aanslagen worden wel eerder vastgesteld en aan de inspecteurs der directe belastingen worden de noodige gegevens voor de vaststelling der aanslagen in de bedrijfsbelasting ook vroeger toegezonden. Natuurlijk zal die toezending niet steeds met die vlugheid geschieden, welke wordt gewenscht of zal het voorkomen, dat de inspecteur der registratie om de een of andere reden een aanslag aanhouden moet, waarop dan de inspecteur der directe belastingen moet wachten. Maar dit zijn op zich zelf staande gevallen, die geen aanleiding kunnen geven tot gegronde klachten over te langen duur van de behandeling der aanslagen in de vermogensbelasting.

In hoever meer partij kan worden getrokken van de werkkraft der ontvangers der directe belastingen voor de aanslagregeling der inkomstenbelasting, is een vraag, die bij de uitvoering nader zal kunnen worden beantwoord.

3°. De vrees, dat de voorgestelde regeling voor den belastingplichtige meer omslag en moeite zou medebrengen, wordt niet

alleen niet gedeeld, maar de ondergeteekende is om de in de Toelichting genoemde redenen overtuigd, dat voor den belastingplichtige die omslag en moeite noodzakelijk worden verminderd, indien hij steeds slechts met één ambtenaar in aanraking behoeft te komen. Het is waar, dat zij, die vroeger geen f 16 000 hadden, en wier vermogen nu tot dat cijfer klimt, in aanraking zullen komen met een anderen ambtenaar, die voortaan hun aanslag in de inkomstenbelasting zal regelen, maar ook voor hen blijft toch het voordeel bestaan, dat zij nu niet met twee inspecteurs te maken hebben, niet verplicht zullen zijn den een omtrent hunne inkomsten, ook die uit vermogen, den ander ten aanzien van hun vermogen en de bestanddeelen daarvan inlichtingen te verschaffen.

Zoo hier een bezwaar aanwezig mocht zijn, wat de ondergeteekende niet inziet, geldt dit tegen de geheele wettelijke regeling, die de vermogensbelasting naast een inkomstenbelasting handhaaft. „Plotseling” wordt de hier mogelijk geachte verandering genoemd, maar men vergete niet, dat zij het gevolg is van vermeerdering of vermindering van vermogen, die den desbetreffenden belastingplichtige bekend is en hem niet onverhoeds op het lijf valt, of hem eerst kenbaar wordt doordat de inspecteur der registratie hem een aangiftebiljet uitreikt of niet meer toezendt.

Dat de inspecteur der registratie de aangiftebiljetten voor de vermogensbelasting op eigen gezag uitzendt, opent in geen deele de deur voor willekeur.

Hij doet dit, omdat hij min of meer gegronde vermoedens heeft, dat de bewuste persoon f 16 000 of meer vermogen heeft. Dat hij met het enkele doel om de regeling van den aanslag aan den invloed van den inspecteur der directe belastingen te onttrekken, een biljet zou uitreiken, is een onderstelling, waarvoor een aannemelijke grond niet bestaat en welke strijdt met de menschelijke eigenschap, zich niet onnoodig met werk te belasten. Gelijk reeds hierboven is gezegd, zal, behalve aan degenen, die, evenals het vorig jaar, over het nieuw ingetreden belastingjaar in de vermogensbelasting moeten worden aangeslagen, slechts een biljet worden uitgereikt aan hen, van wie met vrij groote zekerheid kan worden ondersteld, dat zij vermogensbelastingplichtig zijn geworden.

Dat de twee soorten van aanslag door verschillende bepalingen betreffende invordering en aansprakelijkheid worden beheerscht, zal van weinig gewicht worden geacht, als men er op let, dat voor de vermogens- en bedrijfsbelasting thans ook verschillende bepalingen ten aanzien van de invordering bestaan, dat de inkomstenbelasting, door den inspecteur der registratie op te leggen, evenals de vermogensbelasting niet in twee maar in vier termijnen kan worden betaald en dat er voor de inkomstenbelasting, door den ontvanger der successierechten in te vorderen, geen behoefte zal ontstaan aan een privilege voor den fiscus, evenmin als die ooit is gevoeld voor de vermogensbelasting.

Het voorbeeld, aangehaald om de bezwaren te doen uitkomen, die er voor den inwoner van Hellevoetsluis kunnen rijzen, als hij geacht wordt voor vermogensbelasting in aanmerking te komen, schijnt niet bijzonder overtuigend. Immers, — gelijk reeds hierboven is opgemerkt —, of de inwoner van Hellevoetsluis geacht zal worden belastingplichtig te zijn voor de vermogensbelasting, zal de inspecteur der registratie in elk geval — onverschillig of hem eenige aanslagregeling in de inkomstenbelasting wordt opgedragen —, steeds zelfstandig hebben te beoordeelen.

Valt deze inwoner van Hellevoetsluis daarvoor in de termen, — zonder gegronde redenen zal daarvan wel geen sprake zijn —, dan is het voor hem toch altijd gerieflijker alleen met den inspecteur te Delft in aanraking te komen, dan èn met dezen èn met zijn ambtgenoot der directe belastingen.

Wordt hij aangeslagen in de vermogensbelasting, dan zal hij toch voor de betaling van dat bedrag zich naar Brielle moeten begeven, als hij er op gesteld is persoonlijk te betalen en niet van een postwissel voor de voldoening gebruik wil maken. Ongerief is er voor hem in geen deele.

Heffing eener inkomstenbelasting.

De betaling per postwissel, — waarvan voor de vermogensbelasting veel gebruik gemaakt wordt —, herleidt de meeste aan de betaling verbonden bezwaren tot een minimum.

Dat de geheimhouding daardoor in kleine plaatsen in het gedrang zou komen, is een bewering, die door de ondervinding niet wordt bewaarheid.

Dat de fiscus van het stelsel nadeel zal ondervinden, dewijl geen van de twee categorieën van ambtenaren zich zoo volledig als wenschelijk is op de hoogte zal stellen van den financiële toestand van den belastingplichtige, kan niet worden ingezien.

Waarom zouden de twee categorieën van ambtenaren der belastingen hier hun plicht verzaken? Die vraag stellen, schijnt voldoende om het ongegronde der opmerking aan te toonen. Bovendien kan toch niet worden voorzien, dat iemand, die aanvankelijk geen voldoende vermogen heeft, in latere jaren in de vermogensbelasting zal worden aangeslagen.

Voor de vermogensbelasting is het aantal van hen, aan wie mondeling of schriftelijk inlichtingen worden gevraagd, nu reeds betrekkelijk groot, omdat het vermogen aan voortdurende wijziging door allerlei oorzaken is onderworpen en den inspecteur steeds gegevens bereiken, die, getoetst aan de ingediende aangifte, aanleiding geven tot het doen van allerlei vragen. Worden ook de inkomsten uit het vermogen aan een belasting onderworpen, dan eischt de controle op de aangegeven inkomsten stellig in nog meer gevallen nadere informaties bij den aangever in te winnen. Het spreekt dan ook vanzelf, dat er voor beide belastingen meer inlichtingen zullen worden gevraagd, dan voor de vermogensbelasting alleen. Het gerief, dat door de voorgestelde aanslagregeling den belastingplichtige wordt gegeven, is daarom van geen gering gewicht. Let men daarbij op de mogelijkheid van reclame, dan behoeft het geen betoog, welk een welkome besparing van moeite hier wordt verkregen.

Laat het waar zijn, wat trouwens niet eens voor allen geldt, dat hij, die inkomstenbelasting moet betalen, ook personeele grondbelasting moet voldoen, dan blijft het voor hem, die in de vermogensbelasting is aangeslagen, toch gemakkelijker, als hij vermogens- en inkomstenbelasting kan betalen aan hetzelfde kantoor.

De vastgestelde aanslagen in de vermogensbelasting op te geven aan de inspecteurs der directe belastingen zou practisch ondoenlijk zijn, al was het alleen, omdat in geval van reclame, van ontheffing en van navordering moeilijkheden en veel omslag niet zouden uitblijven.

Evenmin kan de ondergeteekende met het denkbeeld medegaan gelijk het is ontwikkeld in de laatste alinea op pag. 6. Daarvan ware groote vertraging in de aanslagregeling te duchten. Voor hen, die alleen inkomsten uit vermogen of daarnaast uitsluitend vaste inkomsten hebben, komt het hier voorgestelde overleg en onderzoek onnoodig voor en daarom ongewenscht. Voor hen, die naast inkomen uit vermogen inkomsten uit bedrijf hebben, beantwoordt de door den ondergeteekende voorgedragen regeling aan het bovenbedoelde denkbeeld. Dan toch zal partij getrokken worden van de kennis van beide inspecteurs en van die der commissie van aanslag.

De andere regeling, die in overweging wordt gegeven, nl. zelfstandige vaststelling van het vermogen en van de inkomsten daaruit door den inspecteur der registratie is minder gewenscht, omdat zij den inspecteur der directe belastingen en de commissie van aanslag, doordat zij gebonden zouden zijn aan de opvatting van den inspecteur der registratie, de verrichting van hun taak zou bemoeilijken en daardoor hunne verantwoordelijkheid voor een justen aanslag in gevaar zou brengen.

Gesteld dat iemand, die inkomsten heeft uit vermogen en bedrijf, aangeeft een vermogen van f 50 000, aan inkomsten uit dat vermogen f 2000 en uit zijn bedrijf f 4000. De inspecteur der registratie acht dat vermogen te gering, en vermoedt een vermogen van f 100 000 en een inkomen uit dat vermogen van f 6000. Moet nu de inspecteur der directe belastingen of de commissie van aanslag een aanslag naar

een inkomen van f 10 000 opleggen, al meenen zij dat het totaal inkomen zoo groot niet kan zijn? Of omgekeerd: de inspecteur der registratie vindt in het gegeven geval de aangifte van vermogen en vermogensinkomsten juist. De inspecteur der directe belastingen of de commissie van aanslag is van oordeel, dat zijn bedrijfsinkomsten met f 4000 voldoende zijn aangegeven, maar dat zijn totaal inkomen toch bv. op grond van zijn uitgaven hooger moet worden geraamd dan f 6000. Welke aanslag zou nu moeten worden opgelegd?

De ondergeteekende heeft in zijn Toelichting niet beweerd dat schending van geheimen door de ambtenaren der directe belastingen heeft plaats gehad, veel minder dat daarover klachten zouden zijn geuit. Hij heeft alleen opgemerkt, dat, hoe meer personen met vermogen en vermogensinkomsten bekend worden, het gevaar voor schending van geheimhouding grooter wordt. Die opmerking blijft hij juist achten.

De ondergeteekende had zich geleid in de Toelichting het argument, aan de navordering ontleend, wel is waar beknopt, maar toch duidelijk in het licht te hebben gesteld. Vermoedelijk is de beknoptheid, die hij ook hier heeft betracht, oorzaak dat de kracht van dit argument niet is gevoeld. Hij zal daarom trachten hetgeen in de Toelichting is te kennen gegeven nog te verduidelijken.

In de Memorie van Toelichting betreffende het ontwerp van Minister DE MEESTER (Gedr. Stukken zitting 1906—1907, 98, n°. 3) wordt op pag. 19 ten aanzien van de navordering gezegd: „Is tot dusver niet gebleken van dringende behoefte aan een soortgelijke (nl. die nopens navordering) aanvulling der wet op de bedrijfsbelasting, nu zich een ongezochte gelegenheid voordoet, is het rationeel de navordering ook uit te strekken tot de belasting, verschuldigd wegens inkomsten, niet uit vermogen.” De wet op de bedrijfsbelasting had ruim 12 jaren gegolden, zonder dat er bij hare toepassing dringende behoefte aan navordering was gebleken. Reden om te vermoeden, dat dit in den daarna verlopen tijd anders zou zijn geworden, was er naar 't oordeel van den ondergeteekende niet en hij meent te mogen zeggen, is er ook niet.

Dit is begrijpelijk en mag worden toegeschreven aan het feit, dat den inspecteur der directe belastingen na de vaststelling van den aanslag, voor inkomsten uit arbeid zeer zelden concrete, een bepaald inkomen aanwijzende, gegevens bereiken; deze gegevens zijn hem in den regel reeds te voren bekend. Men kan toch niet onderstellen, dat de juistheid en eerlijkheid in zake bedrijfsbelasting meer worden betracht dan in zake vermogensbelasting.

Trouwens, indien de behoefte aan navordering in zake bedrijfsbelasting wel was gevoeld, zou het onverklaarbaar zijn, dat daarin zou zijn berust en niet op het voetspoor van de wet van 27 April 1904 (*Staatsblad* n°. 80), regelende de navordering in zake vermogensbelasting, zou zijn getracht door wettelijke bepalingen het mogelijk te maken de gebleken te min betaalde bedrijfsbelasting te achterhalen.

Daarom werd door den ondergeteekende in de Toelichting te kennen gegeven, dat het in den regel de stukken zijn, die bij den ontvanger der registratie en der successierechten inkomen, waardoor de gegevens voor een navordering worden verkregen.

Gesteld, iemand sterft, en de van zijne nalatenschap ingeleverde successie-memorie wijst uit, dat hij te weinig vermogen en ook te weinig inkomsten uit dat vermogen aangaf. De inspecteur der registratie neemt van deze memorie ambtshalve kennis. Weet hij niet, voor welk bedrag aan inkomsten uit vermogen de overledene is aangeslagen, dan kan hij niet nagaan of er vermoeden van te lage aangifte is. Er zou dus van elke successie-memorie een afschrift moeten worden verzonden aan den inspecteur der directe belastingen of die successie-memorie zelf zou dezen moeten worden ter hand gesteld. Maar waar deze ambtenaren met de bepalingen der Successiewet onbekend zijn, vinden zij in die memorie moeilijk den weg. Het voorschrift zou dan ook wel in dezen zin moeten worden gegeven, dat

de ontvanger het inkomen uit vermogen, door de memorie aan den dag gebracht, zal berekenen, dat de inspecteur der registratie die berekening zal moeten controleeren, en dat de inspecteur der directe belastingen, met deze berekening gewaapend, de bepalingen betreffende de navordering toepast. Bij het vragen van opheldering van het gebleken verschil zal echter in vele gevallen vergelijking met de bestanddeelen van het vermogen noodig zijn. Hier is allerlei moeilijkheid te vreezen, die voorkomen wordt indien de aanslagregeling en de navordering geschieden, zooals thans is voorgesteld.

Hij, die deze bezwaren nog van niet genoegzaam gewicht acht, bedenke, dat, indien de aanslagregeling onveranderd was gelaten, de erfgenamen in zake de navordering zouden worden lastig gevallen met twee verzoeken om opheldering: een van den inspecteur der registratie voor het te min aangegeven vermogen en een van den inspecteur der directe belastingen voor de te weinig aangegeven inkomsten.

Wat hierboven voor de successiememorie is geschetst, geldt eveneens, indien de te lage aangifte blijkt uit de registratie van een akte van huwelijksvoorwaarden of van een akte van scheiding van de baten eener huwelijksgemeenschap of nalatenschap. De bepalingen betreffende de navordering zouden in vele gevallen niet tot haar recht kunnen komen.

Is het te rechtvaardigen, zoodanige regeling in te voeren, als het mogelijk is, ja, voor de hand ligt, al die moeilijkheden te vermijden door de vaststelling der aanslagen te doen geschieden op de wijze, die de ondergeteekende heeft voorgesteld?

De opmerking, dat ten aanzien van hen, die een vermogen van minder dan f 16 000 hebben, er toch aanraking blijft tusschen de diensten der registratie en der directe belastingen is maar voor een gering deel van eenig gewicht.

Immers zij heeft geen waarde ten aanzien van hen, aan wie een aangiftebiljet voor de inkomstenbelasting niet is uitgereikt, tegen hen toch is navordering niet mogelijk.

De opmerking kan alleen betreffen diegenen, aan wie geen aangiftebiljet voor de vermogensbelasting maar wel een zoodanig biljet voor de inkomstenbelasting is toegezonden. Te hunnen aanzien zal de inspecteur der registratie dus van zijn ambtgenoot der directe belastingen een opgave moeten vragen van de aangifte der inkomsten uit vermogen en van den opgelegden aanslag. De omslag en moeite, aan het verstrekken dezer opgave verbonden zijn niet te vergelijken met de te verwachten bezwaren, hierboven geschetst, voor het geval de aanslagregeling, ook die tot navordering, uitsluitend door de ambtenaren der directe belastingen plaats vindt.

Met het bovenstaande heeft de ondergeteekende getracht de ongegrondheid der bedenkingen, geopperd tegen de door hem voorgestelde aanslagregeling, aan te toonen; hij vleit zich met de hoop de ernstige bezwaren, die zeer vele leden tegen zijn voorstel aanvankelijk hadden, te hebben kunnen opheffen en hun de overtuiging te hebben gegeven, dat het voor een goede uitvoering der wet op de inkomstenbelasting en in het belang van de schatkist en in het belang van den belastingschuldige wenschelijk is, dat de aanslagregeling geschiedt, zooals hij die bij de Nota van Wijzigingen heeft voorgedragen.

Tot zijn genoegen heeft hij gezien, dat niet is ontkend, dat door deze wijziging geen inbreuk wordt gemaakt op de grondgedachte van het wetsontwerp, dat de aanslagregeling in ééne hand zij. Hij kan hierover dus zwijgen en meent alleen nog te moeten opmerken, dat door de Nota van Wijzigingen die grondgedachte nog meer dan in het oorspronkelijk wetsvoorstel tot haar recht komt.

De functie van de vermogensbelasting zal voortaan zijn een aanvulling van de inkomstenbelasting; de vermogensbelasting is dus een deel der inkomstenbelasting. Waar dit deel in handen blijft van den inspecteur der registratie, brengt de eisch van eenheid in de aanslagregeling mede, dat hij, die in de vermogensbelasting is aangeslagen, ook door dien inspecteur — alleen of met de commissie van aanslag — in de inkomstenbelasting wordt aangeslagen. Zoodoende wordt het mogelijk niet alleen de vaststelling der aanslagen, maar ook de reclames,

de ontheffingen en de aanslagen tot navordering op de meest rationeële wijze te behandelen.

De navordering.

Aangenaam was het den ondergeteekende, te bemerken, dat vele leden zich konden vereenigen met het gewijzigd voorstel betreffende de navordering.

De preventieve kracht der navordering kan redelijkerwijze niet worden betwijfeld. In cijfers is niet aan te duiden hoeveel de schatkist door de preventieve werking is gebaat, maar het kan toch niet worden betwijfeld, dat het gevaar, het viervoud der belasting te moeten betalen, afschrikwekkend werken moet.

Dit viervoud alleen te vorderen, indien opzettelijk een valsche aangifte is gedaan, zou het doel der navordering niet tot zijn recht doen komen.

Ten eerste is dit opzet — vooral bij overledenen — moeilijk, zoo niet onmogelijk, te bewijzen, ten tweede zou de viervoudige verhooging dan niet kunnen worden gevorderd van hen, die de hun uitgereikte aangifte niet hebben ingeleverd en ten derde zou den fiscus in al die gevallen, waarin zonder opzet te weinig belasting is betaald, dit te min betaalde onthouden worden. Tevens zou de preventieve werking der navordering te loor gaan.

Ook bij gebreke van opzettelijk verkeerde aangifte is er bij onjuiste aangifte nadeel voor de schatkist, voordeel voor den belastingplichtige geweest. Dit voordeel alsnog in de schatkist te brengen, is het doel der viervoudige verhooging. Er is dus hier meer sprake van een verlies door den belastingplichtige van genoten voordeel, dan van een bepaald rechtsnadeel.

De ondergeteekende kan ook in geen deele toegeven, dat de verhooging averechts zou werken, indien de belastingplichtige zelf zijn te lage aangifte aanbrengt. In vele gevallen is die mededeelzaamheid een gevolg van de verwachting, dat den fiscus toch eerlang de gegevens voor het bewijs van de onjuistheid der aangifte in handen zullen komen. Iemand ziet zijn einde, of dat van zijn echtgenoot met wie hij in gemeenschap is gehuwd, naderen, hij stelt zich voor te trouwen in beperkte gemeenschap, waarbij de akte van huwelijksvoorwaarden zijn aanbreng zal vermelden, hij is voornemens een maatschap aan te gaan, waarbij de waarde van zijn inbreng moet worden vermeld. Kortom, de praktijk der vermogensbelasting toont aan, dat in vele gevallen, waarin aanvankelijk gedacht moest worden, dat enkel eerlijkheidsgevoel den belastingplichtige drong tot herstel van een onjuiste aangifte, later mocht, zoo niet moest, worden ondersteld, dat die zogenaamde gewetensdrang niet spontaan was, maar gewekt bleek te zijn door de wetenschap, dat den fiscus toch de onjuistheid der aangifte zou blijken.

Maar al is in een gegeven geval die eerlijkheid spontaan en dus in geen enkel opzicht een gevolg van den invloed der navorderingsbepaling, dan nog is het in den regel niet onbillijk, dat de viervoudige verhooging wordt betaald. De schatkist heeft toch over meerdere jaren nadeel geleden; dat nadeel moet worden vergoed.

Aan kleine neringdoenden zal in het stelsel der wet in den regel een aangiftebiljet niet worden uitgereikt; zij zijn dus tegen de bepalingen betreffende de navordering beveiligd.

Aan den wensch van eenige leden, dat bij gebleken te hooge aangifte het te veel betaalde recht moet kunnen worden teruggevorderd, is door den ondergeteekende in zijn voorstel reeds te gemoet gekomen. Hij heeft de praktijk in zake vermogensbelasting gevolgd, en art. 105 in dien zin aangevuld, dat de Kroon de bevoegdheid toekomt het te veel betaalde terug te geven. Een recht tot terugvordering te geven komt daarom onnoodig voor, ook omdat dit recht toch aan een verjaringstermijn zou moeten zijn onderworpen.

Het tarief voor naamlooze vennootschappen, enz.

Voor de bevreemding, welke blijkens het Verslag was gewekt door het zwijgen van de Regeering over het aanhangige wets-

Heffing eener inkomstenbelasting.

ontwerp tot heffing van opcenten op de belasting op de naamlooze vennootschappen ten behoeve van de gemeenten, zoude slechts reden bestaan, indien de Regeering die heffing niet vereenigbaar achtte met de verhooging van de belasting op de uitkeeringen van rechtspersonen ten behoeve van het Rijk, welke door haar wordt voorgesteld. Doch zulks is niet het geval. Daargelaten nu de vraag, of de regeling van het wetsontwerp n°. 85 van 1913/14, volgens welke er een zeker aantal (1) opcenten ten behoeve van alle gemeenten zal worden geheven en daarnaast nog een wisselend aantal naar gelang de gemeentebesturen zulks wenschen, onveranderd door het tegenwoordige Kabinet zal kunnen worden overgenomen, is de ondergeteekende van meening, dat, ook al werd de heffing van de uitkeering van vennootschappen door de heffing ten behoeve van de gemeenten in totaal op $7\frac{1}{2}$ à 9 pct. gebracht, daardoor de vennootschappen toch nog niet geacht zouden kunnen worden te zwaar te worden belast. In verschillende andere landen worden de naamlooze vennootschappen in gelijke of nog sterkere mate gedwongen bij te dragen tot de dekking van de Rijks- of gemeentelijke inkomsten en, gelijk terecht is opgemerkt in het Voorloopig Verslag, blijkt er niet, dat de ontwikkeling van het vennootschapswezen daardoor wordt belemmerd.

Intusschen, handhaaft de Regeering in beginsel het ontwerp tot heffing van belasting van de uitkeeringen van rechtspersonen ten behoeve van de gemeenten, zij is anderzijds ook niet voornemens het wetsontwerp tot wijziging van de Gemeentewet (met name in zake de gemeentelijke financiën) te laten liggen.

Haars inziens komen in dat ontwerp, gelijk het na langdurig overleg van de afgetreden Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën met eene commissie uit de Tweede Kamer ten slotte is geworden, zooveel goede bepalingen voor, van welker totstandkoming de financiën van vele gemeenten in hooge mate zouden kunnen profiteeren, dat zij meent te moeten trachten, te midden van nog urgentere werkzaamheden voor de versterking van 's Rijks middelen, tijd te vinden om ook dat ontwerp meer of minder gewijzigd in het *Staatsblad* te brengen.

Het denkbeeld om de meerdere opbrengst, welke ten gevolge van de wijziging van art. 35 zal worden verkregen, geheel of ten deele aan de gemeenten uit te keeren, is, met het oog op de groote behoeften van de schatkist, niet voor verwezenlijking vatbaar.

In verband met de bezwaren, welke bij eenige leden tegen de verhooging der belasting bestaan, op grond, dat de heffing eene dubbele belasting medebrengt, wordt in herinnering gebracht, dat de vraag, of al dan niet aftrek moet plaats hebben van rente van het gestorte kapitaal, bij de schriftelijke en mondelinge behandeling van de wet op de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten uitvoerig is besproken. Voorts wordt opgemerkt, dat, indien de aftrek van rente zou moeten worden toegelaten, er alle reden zou zijn om de heffing niet enkel te doen plaats hebben over het bedrag der uitdeelingen, doch over dat der netto-winst, dus met inbegrip o. a. van de tantièmes en van de bedragen, welke aan het reservefonds worden toegevoegd.

Verder verklaart de ondergeteekende zich te vereenigen met hetgeen door sommige leden tot verdediging der heffing is aangevoerd.

Voor eene progressieve heffing, stijgend met het percentage van het dividend, is aan te voeren, dat het rentegenot van aandelen in maatschappijen, welke hooge dividenden uitkeeren, meestal grooter is dan dat van andere fondsen. Echter mag de risico, welke het bezit van dergelijke aandelen medebrengt, in dezen niet uit het oog worden verloren.

Het bezwaar van eenige leden, dat ook de coöperatieve

(1) Het spreekt van zelf, dat, wanneer de Rijksbelasting wordt verdubbeld, het aantal der opcenten, welke voor de gemeenten zullen worden geheven, om dezelfde opbrengst voor de gemeenten te verkrijgen, zal kunnen worden gehalveerd.

vereeningen in de voorgestelde verhoogingen zouden worden betrokken, behoeft, naar de ondergeteekende meent er niet toe te leiden om deze vereeningen daarvan uit te zonderen. Het bedrag der belasting zal, in verband met de bepaling van art. 7, laatste lid, in de meeste gevallen slechts van weinig beteekenis zijn.

De waardebepaling van onroerende goederen.

Met leedwezen heeft de ondergeteekende bemerkt, dat men van verschillende zijden zich niet heeft kunnen vereenigen met zijn voorstel om de onroerende goederen voor de vermogensbelasting naar de verkoopwaarde te belasten.

Hij heeft gemeend dit voorstel te moeten doen, omdat, zooals ook in het Voorloopig Verslag is erkend, de tegenwoordige regeling ongelijk werkt en bovendien ten gevolge heeft, dat het onroerend goed bijna altijd voor eene te lage waarde in aanmerking komt.

De ongelijkheid schept onbillijkheden en de te lage waardeberekening brengt mede, dat het doel, hetwelk met de vermogensbelasting als aanvullende belasting wordt beoogd, niet steeds ten volle wordt bereikt. In verband hiermede wijst hij er op, dat door den Minister KOLKMAN in de Memorie van Toelichting (Gedrukte Stukken, Zitting 1911—1912, 144, n°. 3) op bladz. 7 de berekening der waarde van onroerend goed naar de kadastrale huurwaarde een der anomalieën werd genoemd, „waarvan men kan zeggen, dat zij op de eerste de beste gelegenheid wachten om te verdwijnen”.

De ondergeteekende ontveinst zich echter niet, zooals reeds in de Toelichting der Nota van Wijzigingen is opgemerkt, dat de verplichting tot aangifte der onroerende goederen naar de verkoopwaarde in vele gevallen moeilijkheden zal opleveren.

Daarom werd reeds door hem overwogen, of kon worden volstaan met de verhooging van den multiplicator. Aan de ontvangers der successierechten is gevraagd ten aanzien van elke kadastrale gemeente op te geven met welk veelvoud de belastbare opbrengst van de gebouwde en ongebouwde eigendommen zou moeten worden vermenigvuldigd om ongeveer de verkoopwaarde te bereiken.

De ontvangen antwoorden wijzen uit, dat voor de gebouwde eigendommen in den regel een vermenigvuldigingscijfer van 25 of minder voldoende is, terwijl ten aanzien van de ongebouwde eigendommen een vermenigvuldigingscijfer van 40 in betrekkelijk weinige gevallen te hoog, in vele gevallen daarentegen te laag zou zijn.

De ondergeteekende is voornemens eerlang een wetsontwerp in te dienen, waarbij mede in aansluiting aan de voorgedragen inkomstenbelasting, enkele wijzigingen in de wet op de vermogensbelasting zullen worden voorgesteld. Wegens de ernstige bezwaren tegen de thans voorgedragen regeling gerezen, komt het hem raadzaam voor de Nota van Wijzigingen, ingezonden bij brief van 27 Januari 1914 (Gedrukte Stukken, Zitting 1913—1914, 18, n°. 5) terug te nemen en de zaak bij de voorbereiding van genoemd wetsvoorstel nader te overwegen.

Doordien de wijziging vervalt, meent hij zich te moeten onthouden van eene bespreking van hetgeen te dezer zake in het Voorloopig Verslag is te kennen gegeven.

De stichtingen.

De ondergeteekende heeft, door het opnemen van de stichtingen onder de belastingplichtige lichamen niet zoo zeer bedoeld de opbrengst der inkomstenbelasting te verhogen, als wel te voorkomen, dat door het in het leven roepen van stichtingen de schatkist zou worden benadeeld. Daarom is hij ook van zijn voornemen niet teruggebracht, door de op zich zelf juiste overweging, dat in het systeem der wet het belasten van de stichtingen niet op zijn plaats was.

Er zijn over het loopend belastingjaar slechts twee stichtingen in de bedrijfsbelasting aangeslagen. Een dezer oefent het boekdrukkersbedrijf uit, de andere exploiteert eene boterfabriek. Al is de opnoeming der stichting onder de belastingplichtigen

dus van weinig belang, wat de bate betreft, die daardoor in de schatkist komt, zij is als maatregel van preventieven aard van grooter beteekenis. Er is geen reden om te onderstellen, dat een bedrijf, hetwelk heden niet door stichtingen wordt uitgeoefend, in den loop der tijden niet daarvoor in aanmerking zou kunnen komen.

De kinderaftek.

De in art. 37 aangebrachte wijziging is door den ondergeteekende voorgesteld, omdat naar zijn oordeel de argumenten voor kinderaftek niet gelijkelijk gelden voor grootere en kleinere inkomens. Is elke grens hier min of meer willekeurig, hij heeft gemeend de billijkheid te betrachten door de scheiding te plaatsen bij inkomens van f 5000.

Bij hogere inkomens is z. i. de draagkracht van dien aard, dat aftek wegens het moeten onderhouden en opvoeden van minderjarige kinderen geen reden van bestaan meer heeft, tenminste niet een aftek van f 50, omdat dit dan ver beneden het minimum der kosten blijft. Wilde men een aftek toestaan, die eenigermate verband hield met het werkelijke minimum van kosten aan opvoeding en onderhoud verbonden, dan zou hij tot een veel grooter bedrag moeten worden verleend. De vermoedelijke opbrengst der inkomstenbelasting zou daardoor echter dermate dalen, dat daaraan niet kan worden gedacht.

Artikelen.

Artikel 1.

Bij de samenstelling van het wetsontwerp is, mede op grond van de praktijk der bedrijfsbelasting, aangenomen dat geschillen over het land, waar een naamlooze vennootschap enz. gevestigd is, moeilijk kunnen voorkomen. Onlangs echter hebben zich voor het eerst geschillen van dien aard voorge daanen daarbij is het nut gebleken van een bepaling, die ook voor dergelijke geschillen de beslissing van de omstandigheden afhankelijk stelt. Het gold toen naamlooze vennootschappen, die in het buitenland waren opgericht, terwijl echter in Nederland het bedrijf werd uitgeoefend, de administratie werd gevoerd, de vergaderingen der aandeelhouders plaats vonden.

De ondergeteekende heeft derhalve gemeend, de slotbepaling van art. 1 te moeten aanvullen.

Artikel 8.

Blijkens de Memorie van Toelichting heeft het tweede lid van dit artikel voornamelijk ten doel, eene rationeele verdeling der belasting mogelijk te maken voor het dikwijls voorkomend geval, dat iemand aan een kind, dat in het huwelijk treedt, een jaarlijksche toelage belooft zonder zich rechtsgeldig te verbinden. De bepaling zou echter misschien ook kunnen worden ingeroepen, wanneer een meerderjarige, bij zijn ouders inwonende, door dezen wordt onderhouden en de toezegging is gedaan, dat hierin geen verandering zal worden gebracht. Voor de verdeling van belasting, die daaruit zou voortvloeien, bestaat geen goede reden, en er is daarom een aanvulling van het artikel ontworpen die daartegen waakt.

Artikel 9.

De ondergeteekende meende, dat de wenschelijkheid dezer wijziging voor zichzelf sprak. Vandaar dat hij in zijn streven naar beknoptheid haar in de nota niet toelichte. Gelijk het artikel oorspronkelijk luidde, deed het niet voldoende uitkomen, dat hier bedoeld was het inkomen van de minderjarigen zelf. Weliswaar bepaalde de laatste alinea van art. 18, dat „ter zake van onderhoud en opvoeding van minderjarige kinderen geen aftek is toegelaten”, maar art. 9 kon de meening doen opkomen, dat, wat een vader of moeder aan zijn of haar minderjarig kind ten koste legde geen deel van hun inkomen uitmaakte. Dit te voorkomen was het doel der wijziging.

Dat de uniformiteit zou eischen in de bepalingen sub b en c een overeenkomstige verandering te brengen, wordt niet ingezien.

De drukfouten, in n°. 3 der gedrukte stukken voorkomende, zijn hersteld in n°. 8, het ontwerp van wet, zooals het luidt na de wijzigingen daarin aangebracht. Dit kwam voldoende voor.

Artikel 13.

In de Nota van Toelichting is de aangebrachte wijziging verdedigd met een beroep op hetgeen voorkomt in het Voorloopig Verslag (Gedrukte Stukken, Zitting 1911—1912, 144, n°. 6), waarin verwezen werd naar de Gedrukte Stukken (Zitting 1906—1907, 98, blz. 46). De ondergeteekende wil daaraan nog toevoegen, dat ook in verschillende verordeningen tot heffing eener plaatselijke inkomstenbelasting soortgelijke regelingen ten opzichte van de hier bedoelde inkomsten te vinden zijn. Practisch bezwaar vreesde de ondergeteekende niet. Ook meent hij, dat daardoor de beoordeeling van de winsten uit het bedrijf wordt vergemakkelijkt, omdat groote schommelingen in het belastbaar inkomen worden voorkomen, terwijl de meerdere of mindere bloei van het bedrijf daaruit toch blijken kan.

Het schijnt niet raadzaam den belastingplichtige eens en voor goed de keuze te geven tusschen aanslag over drie jaren en aanslag over een jaar. Voor beide partijen, belastingplichtige en administratie, zou dit slechts last veroorzaken en tenslotte zou verandering van stelsel ook niet kunnen worden geweigerd.

De ondergeteekende is van oordeel, dat de zaak aldus kan worden geregeld, dat de opbrengst van bedrijven naar het gemiddelde van drie jaren wordt belast, indien een geregelde boekhouding de noodige gegevens verschaft, en dat overigens het stelsel van het oorspronkelijke ontwerp behouden blijft.

Er is een nieuwe redactie ontworpen, waarbij ook met de verdere opmerkingen rekening is gehouden. Voor het beoogde doel is het nuttig gebleken, de bepaling van art. 14, eerste lid, naar art. 13 over te brengen.

Artikel 14

Op de daarvoor in het Voorloopig Verslag aangevoerde gronden, is een nieuwe redactie ontworpen die het aangeduide bezwaar vermijdt.

De drukfout, waarop de aandacht was gevestigd, was reeds opgemerkt.

Artikel 21 a.

De ondergeteekende heeft er geen bezwaar tegen, dat in dit artikel de voor onderwijs gemaakte uitzondering vervalt, zoodat alleen de baten, voortspruitende uit of verband houdende met philanthropischen arbeid, buiten aanmerking blijven.

Mede naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen is een nieuwe tekst voor het artikel ontworpen, waarnaar mitsdien moge worden verwezen.

Vallen de spaarbanken thans niet in de bedrijfsbelasting, dan zullen zij ook voortaan niet in de inkomstenbelasting worden betrokken. Of het doel dezer instellingen is het voorkomen of lenigen van armoede is een vraag, waarop het antwoord wordt gegeven door de bepalingen, waaronder zij in het leven zijn geroepen.

Artikel 25.

Dit artikel is eenigszins gewijzigd, om duidelijk te doen uitkomen, dat van de buitenlandsche spoor- en tramwegondernemingen alleen die worden bedoeld, wier lijnen door de Nederlandsche grens worden gesneden.

Het geval zou zich kunnen voordoen — en zooals gebleken is, doet het zich voor — dat het spoor- of tramwegbedrijf van een buitenlandsch ondernemer geheel op Nederlandsch grondgebied ligt. Alsdan bestaat natuurlijk niet de noodzakelijkheid om de zuivere opbrengst van het bedrijf in Nederland met behulp van ficties te benaderen (art. 26), daar zij met juistheid kan worden bepaald.

Artikel 30.

De onbillijke werking van de aangebrachte wijziging wordt niet ingezien. Het in het Verslag bedoelde excedent is voor den man een gevolg van de omstandigheid, dat er over f 1000 meer dan zijn inkomen belasting wordt berekend, terwijl dit excedent voor de vrouw daaruit voortvloeit, dat er over f 11 000, in plaats van over f 1000, belasting moet worden betaald.

Dit excedent nu zoo te verdeelen, dat de bedragen, die zonder samenvoeging door ieder der echtgenooten aan belasting zouden worden betaald, in gelijke verhouding worden verhoogd, moge billijk schijnen, naar het voorkomt wordt die billijkheid daardoor niet in werkelijkheid betracht. Immers, dan zou dit excedent in het gestelde voorbeeld worden omgeslagen naar de bedragen f 265 en f 6,50.

De draagkracht van de vrouw, die het medegenot gerekend wordt te hebben van f 10 000 meer dan haar eigen inkomen, is als het ware in het stelsel der samenvoeging veel meer verhoogd dan die van den man, die gerekend wordt van f 1000 meer dan zijn inkomen het medegenot te verkrijgen.

De heffing van 4 pct. over f 1000 is een gevolg van de grootere draagkracht, het meerdere inkomen, zoodat het niet onredelijk schijnt, dat de vrouw, evenals bij een algeheele of beperkte huwelijksgemeenschap het geval is, van haar f 1000 inkomen naar rato meer belasting betaalt.

Voor het geval ieder der echtgenooten een inkomen heeft beneden de f 650 en samen daarboven, zal ook volgens het in het Verslag geuite verlangen de verschuldigde belasting, — hier voor het geheel excedent —, worden omgeslagen in verhouding van ieders inkomen.

Tusschen verschillende gevallen te onderscheiden en dus meer ingewikkelde bepalingen te maken, komt, — mede omdat in de praktijk het verschil in regeling veelal niet zal worden gevoeld —, niet noodig voor.

Ten slotte wordt er nog op gewezen, dat volgens art. 4 der wet op de vermogensbelasting het totaal der bij samenvoeging verschuldigde belasting wordt omgeslagen naar ieders belastbaar vermogen. Met het oog op het thans tusschen de inkomsten- en de vermogensbelasting gelegde verband, schijnt de voorgestelde omslag nog te meer aannemelijk.

Het antwoord, gegeven op de aan het slot der opmerkingen gestelde vraag, acht de ondergeteekende juist.

Artikel 32a.

Eerst onlangs heeft het Departement van Financiën kennis gekregen van het bestaan eener waterleidingmaatschappij in wier kapitaal uitsluitend door eenige gemeenten wordt deelgenomen. De ondergeteekende is van oordeel, dat naamloze vennootschappen van dien aard, die voor publiekrechtelijke lichamen een middel zijn om ten algemeene nutte werkzaam te zijn, van de belasting moeten zijn vrijgesteld.

Artikel 32b.

Hier te lande wonende personen, die een traktement of — hetgeen méér voorkomt — een pensioen, wachtgeld, enz. uit een koloniale kas genieten, worden te dier zake niet in de koloniale inkomstenbelasting betrokken, doch in Nederland aangeslagen. Het is wenschelijk, dat hierin geen verandering komt, omdat anders voor de Nederlandsche schatkist een niet onbelangrijk belastbaar bedrag verloren zou gaan. Terecht is er echter op gewezen, dat dan de personen, die, in eene kolonie of bezitting wonende, een Nederlandsch traktement, pensioen enz. trekken, op denzelfden voet moeten worden behandeld en dus voor die uitkeering vrijgesteld moeten zijn van de Nederlandsche inkomstenbelasting (uitzondering op art. 2 van het wetsontwerp). Het nieuwe art. 32b kent deze vrijstelling toe.

Artikel 35.

Voor de bij dit artikel in het Voorloopig Verslag besproken aangelegenheid wordt verwezen naar het nieuwe art. 32a.

Artikel 39.

De bevreemding, hier door verscheidene leden uitgesproken, zal, naar verwacht wordt, verdwijnen als wordt stilgestaan bij den aard en den omvang der gegevens, die de administratie der directe belastingen door de uitvoering der wet op de grondbelasting bezit.

In de verzamelingleggers, waaruit de controleur der grondbelasting het kohier voor deze belasting opmaakt, en evenzeer in het daaruit door den ontvanger der directe belastingen vervaardigde aanslagbiljet, wordt enkel met name aangeduid de persoon, die in het hoofd van den kadastralen legger als eigenaar, vruchtgebruiker, enz. wordt genoemd. Is hij met anderen gerechtigd, dan blijkt uit die verzamelingleggers — en dus ook uit het kohier of aanslagbiljet — niet, voor welk deel hij mede-eigenaar is, terwijl de overige mede-eigenaren aan de administratie der directe belastingen onbekend blijven.

Wie na 1 Januari in den loop van het jaar eigenaar of mede-eigenaar wordt van onroerend goed, is aan die administratie onbekend. Waar alle veranderingen in den eigendom van en in de zakelijke rechten op onroerend goed, in den loop van het jaar plaats hebbende, aan die administratie onbekend blijven, daar mag toch gezegd worden, dat de gegevens, uit de uitvoering der grondbelasting verkregen, van geen afdoend nut zijn voor de vraag, wie 1 Mei of later in het jaar eigenaar of mede-eigenaar is van onroerend goed.

De administratie der registratie weet door hare boekhouding ten dienste der successie- en vermogensbelasting op 1 Mei en later, wie eigenaar of mede-eigenaar van- of zakelijk recht-hebbende is op de hier te lande gelegen onroerende goederen.

Na deze toelichting zal het duidelijk zijn, waarom hier den inspecteur der registratie de uitreiking der aangiftebiljetten aan de onder letter a n°. 2 bedoelde personen is opgedragen.

Ook hier weer zal de administratie der registratie bij de aanslagregeling van het oorspronkelijk wetsontwerp de gegevens moeten verschaffen aan de administratie der directe belastingen. Dit is nu wel mogelijk, maar, daar het tot noodloozen omslag leidt, ongewenscht.

De aanslagregeling van buitenlanders zal door den Minister van Financiën, overeenkomstig art. 53, bij administratieve voorschriften moeten worden geregeld om te zorgen, dat hun *totaal* inkomen wordt belast.

De inspecteur der registratie is voor de vermogensbelasting met de uitreiking der biljetten belast. Hem moest dus ook worden opgedragen de verzending van de aangiftebiljetten voor de inkomstenbelasting. De verzending kan daardoor gelijktijdig plaats hebben. De ontvanger der directe belastingen zorgt thans voor de uitreiking der aangiftebiljetten voor de bedrijfsbelasting. Aanleiding om hierin verandering te brengen bestond er voor den ondergeteekende niet.

Op het voetspoor van art. 12 § 2 der wet op de bedrijfsbelasting is hier gesproken van personen, die „geacht worden belastingplichtig te zijn in de vermogensbelasting”.

Het verdient echter aanbeveling de aanduiding te volgen, welke in art. 14 der wet op de vermogensbelasting voorkomt; de redactie is daarom gewijzigd.

Zij, die door den inspecteur der registratie geacht worden in de vermogensbelasting te moeten worden aangeslagen, en aan wie hij dus ook een aangiftebiljet heeft uitgereikt voor de inkomstenbelasting, zullen door hem of door de Commissie van aanslag worden aangeslagen, ook indien later blijken mocht dat zij niet in de vermogensbelasting vallen.

Waar de ondergeteekende van oordeel is, dat een behoorlijke uitvoering der wet het wenschelijk maakt, den inspecteurs der registratie de aanslagregeling op te dragen van hen, die in de vermogensbelasting worden aangeslagen, kon hij niet de grens trekken tusschen de aangeslagenen en niet-aangeslagenen in deze belasting. Immers, of iemand in de ver-

Heffing eener inkomstenbelasting.

mogensbelasting zal worden aangeslagen, is bij den aanvang van het belastingjaar niet te zeggen. Toch was het noodig, dat op dit oogenblik vaststond van welke personen de zorg voor den aanslag aan ieder der inspecteurs was opgedragen, omdat daarmede de regeling van de voorbereidende werkzaamheden samenhang. De ondergeteekende moest daarvoor een grenslijn aanwijzen, die op 1 Mei vaststond, zoodat vertraging en verwarring werden voorkomen. Die lijn drong zich vanzelf op. Immers de inspecteur der registratie moet het vermogen en zijne bestanddeelen beoordeelen van hen, die hij vermoedelijk belastingschuldig acht voor de vermogensbelasting. Hij verricht te hunnen aanzien al een deel van het werk, aan de vaststelling van den aanslag in de inkomstenbelasting verbonden.

Waar bij personen van „wonen” en bij lichamen van „vestigen” sprake is, komt de in nummer 2 van letter *a* gekozen redactie het meest juist voor. Dewijl de in het Voorloopig Verslag voorgedragen redactie echter overigens in het ontwerp is gebezigd, is deze thans ook hier gevolgd.

Aan de overige opmerkingen is eveneens gevolg gegeven.

Alleen werd het niet raadzaam geacht onder *b* 1° ook arbeidsloonen te vermelden. Hierdoor zou eene categorie van verplichte aangiften worden verkregen, die de administratie een eindeloozen last zou veroorzaken.

Ter beantwoording van de vraag, naar aanleiding van het laatste lid gedaan, wordt medegedeeld, dat, waar het aangiftebiljet zelf niet door de post wordt gestempeld, het niet geraden voorkwam den dag der uitreiking te verbinden met den dag der verzending. De dag van uitreiking is met het oog op art. 47 van gewicht. Daarom is het wenschelijk, dat van dien dag uit het aangiftebiljet blijkt.

Artikel 49.

Gelijk reeds in de Toelichting is te kennen gegeven, zouden geringe verzuimen bij de invulling van het uitgereikte aangiftebiljet de bij dit artikel bedreigde boete kunnen doen beloozen. De ondergeteekende weet bij ervaring, dat zoodanige onregelmatigheden dikwijls voorkomen. Deswege straf op te leggen acht hij niet wenschelijk.

Artikel 54.

Sommige gemeenten zijn op zich zelf zoo klein en zijn zoo met elkander verbonden, dat het wenschelijk kan zijn voor deze gemeenten te zamen ééne schattingscommissie te hebben. Evenzoo komt het voor, dat deelen van verschillende gemeenten eene op zich zelf staande kom vormen of dat deelen van plattelandsgemeenten in werkelijkheid ééne bebouwing vormen met de stad, waaraan zij grenzen. Dat slechts in weinige gevallen van deze wijziging zal worden gebruik gemaakt, staat vast; de ondergeteekende hecht ook veel waarde aan kleine kringen van schattingscommissies.

Artikel 58.

De ondergeteekende acht het nuttig, dat de niet-ambtelijke commissieleden, alvorens aan de werkzaamheden der commissie deel te nemen, opzettelijk bekend worden gemaakt met hunne verplichting tot geheimhouding, en dit wordt het best verzekerd, wanneer van die verplichting melding wordt gemaakt in het formulier van den eed of de belofte. Intusschen zal een beknopte vermelding voldoende zijn; de voorzitter zal er vanzelf aanleiding in vinden, den nieuwbenoemde op den juisten tekst van art. 98 te wijzen.

Het artikel is in dien zin veranderd.

Artikel 63.

De ondergeteekende voorziet de moeilijkheden niet, waartoe de wijziging aanleiding zoude kunnen geven. Hij acht de wijziging gewenscht, omdat moeilijk vooraf is vast te stellen, of het niet nuttig kan zijn in eenig geval van de regeling,

zooals die in het oorspronkelijke artikel was belichaamd, af te wijken.

Artikel 64.

Dat er een „eigenaardige toestand” zal ontstaan, doordien de inspecteur der directe belastingen en die der registratie afwisselend voorzitter zullen zijn van de commissies van aanslag, kan niet worden beaamd.

Indien er werkelijk rivaliteit bestaat tusschen de twee dienstvakken, zal deze regeling kunnen bevorderen, dat zij verdwijnt. Aan beide inspecteurs zijn gelijke functiën opgedragen.

Artikel 66.

De redactie van het laatste lid van dit artikel is verduidelijkt.

Artikel 67.

De redactie werd gewijzigd, omdat het gewenscht is den belastingplichtige, die weigert aangifte te doen, door eene bespreking te bewegen zijne weigering te laten varen. Echter zal dit zonder wettelijk voorschrift evenzeer kunnen geschieden.

Op grond daarvan en om andere wijzigingen onnoodig te maken, is de oorspronkelijke redactie hersteld.

Artikelen 78a, 78b, 78c.

De redactie van art. 78a is gelijk aan die van art. 23 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) op de vermogensbelasting.

Aan de heffing van gemeentelijke opcenten is hierbij niet gedacht. Het wetsontwerp maakt deze heffing echter wel mogelijk.

De ondergeteekende ontkent niet, dat de vraag welke betalingstermijnen moeten worden in acht genomen, belangrijk is voor den belastingschuldige, maar wel, dat zij van zoodanig overwegend belang is, dat zij invloed zou moeten uitoefenen bij de beantwoording der vraag, hoe de aanslagregeling het beste ware te bepalen.

Het worde hier herhaald, dat de betaling der vermogensbelasting kan geschieden in twee helften, elke helft weder in twee gedeelten, dus eigenlijk in vier termijnen. Voor hen, die in de inkomstenbelasting worden aangeslagen door den inspecteur der registratie, zal dus hetzelfde gelden.

De bezwaren, die het gevolg kunnen zijn van de omstandigheid, dat de voorschriften omtrent invordering en betaling niet gelijk zijn voor allen die in de inkomstenbelasting worden aangeslagen, zullen zonder twijfel van weinig beteekenis zijn. Tegenover die bezwaren wijst de ondergeteekende op het voordeel, dat de regeling medebrenkt voor hen, die, behalve in de inkomstenbelasting, tevens in de vermogensbelasting worden aangeslagen.

Ook in art. 50 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) op de vermogensbelasting vindt men eene toelichtende mededeeling als die, welke in den aanhef van art. 78c voorkomt, terwijl art. 138, resp. art. 137 van het ontwerp van wet en gewijzigd ontwerp van wet tot heffing eener inkomstenbelasting van den Minister DE MEESTER met dezelfde woorden aanvangen als het onderwerpelijk wetsartikel.

De ondergeteekende is van meening, dat de woorden zonder bezwaar kunnen worden behouden.

Artikel 79.

Dat de woorden „bijaldien eenig feit grond oplevert voor het vermoeden” uiterst vaag zijn, wordt niet toegegeven, wel, dat zij algemeen zijn. De ondergeteekende kon niet vermoeden, dat deze woorden aanleiding zouden geven tot aanmerking, waar in het oorspronkelijk art. 79 dezelfde redactie voorkwam.

Die algemeene redactie is trouwens noodzakelijk, omdat het onverschillig moet zijn, door welk feit het hierbedoelde vermoeden ontstaat.

Heffing eener inkomstenbelasting.

Of er zoodanig vermoeden is gerezen, d. w. z. of er een feit is, dat dit vermoeden wettigt, is een vraag, die eerst de fiscale ambtenaar en in hoogste instantie de Raad van Beroep heeft te beoordeelen. Welk dit feit is, moet onverschillig zijn; op het gerezen vermoeden komt het hier aan.

De ondergeteekende acht het dan ook niet aan twijfel onderhevig, of de hogere aangifte in het volgend jaar kan als een, tot zoodanig vermoeden grond opleverend, feit worden aangemerkt. Dit is ook de leer der administratie voor de toepassing van art. 45 A der wet op de vermogensbelasting. De Raden van Beroep zijn het met die leer niet alle eens. Daarom was er te meer reden voor een ruime redactie van art. 79.

Tot bezwaren heeft de genoemde leer geen aanleiding gegeven; wel is in zeer vele gevallen door den aangever de onjuistheid van vorige aangiften erkend.

Wil men de bepalingen der navordering hare preventieve werking niet voor een groot gedeelte laten verliezen, dan moet een hogere aangifte van inkomsten — met name die uit vermogen — over een volgend jaar wel als het in art. 79 bedoelde feit in aanmerking komen.

Toegegeven wordt, dat het overlijden van den belastingplichtige niet belet, dat ten name van hem toch wordt nagevorderd, maar strikt genomen geschiedt het van zijn erfgenamen. Een overledene aan te slaan, is immers juridisch onmogelijk.

Juist naar aanleiding van het in art. 45 B van de wet op de Vermogensbelasting opgenomen voorschrift en het dienovereenkomstig uitgereikte aanslagbiljet, werden door erfgenamen aanmerkingen gemaakt.

Om die reden zijn de woorden „of zijne erfgenamen” bijgevoegd.

De toevoeging in het laatste lid van de woorden „of voor zooverre” komt bij nadere overweging niet noodig voor. De redactie is daarom gewijzigd.

Artikel 80.

Al wordt hier gezegd, dat het te dezer zake in de Toelichting te kennen gegevene onjuist schijnt, de ondergeteekende meent zijn oordeel te kunnen handhaven.

Die opvatting vindt bevestiging in hetgeen in de Memorie van Toelichting van het ontwerp van Minister DE MEESTER omtrent de behoefte aan navordering in zake bedrijfsbelasting is gezegd — zie hiervóór. Hij blijft van meening, dat den ambtenaar der directe belastingen, niet dan hoogst zelden, feiten, niet losse geruchten, bereiken, die grond kunnen opleveren tot navordering, d. w. z. die doen vermoeden, dat een aangifte van bedrijfsinkomsten te laag is geweest.

Bijna uitsluitend, d. i. in verreweg de meeste gevallen, zullen die feiten worden gekend uit gegevens, bij de administratie der registratie ingekomen. Hij hecht er veel aan, dat hieromtrent geen onjuiste denkbeelden opkomen en zich vastzetten, omdat, zooals hij hiervoor reeds heeft ontvouwd, de aanslagregeling van het oorspronkelijk wetsontwerp het instituut der navordering niet tot zijn recht doet komen, de goede werking daarvan bedreigt.

De successiememoriën en de registratie van acten komen inderdaad ter kennis van de inspecteurs der registratie, van zelf bij de grondige naziening van de kantoren, maar ook reeds vroeger, omdat den ontvangers is voorgeschreven van den inhoud aan hunne inspecteurs mededeeling te doen. Men heeft een verkeerd denkbeeld omtrent den inhoud en den omvang van die mededeelingen, als men meent, dat de ontvangers haar evengoed aan de inspecteurs der directe belastingen kunnen verstrekken. In den aanvang van deze memorie van antwoord is dit reeds in den breede ontwikkeld, zoodat

daarnaar kan worden verwezen. Met opzet gaat het artikel zoo ver dat indien de navordering *uitsluitend* steunt op het feit, dat inkomsten uit vermogen vermoed worden te laag te zijn aangegeven, de behandeling der navordering aan den inspecteur der registratie wordt opgedragen. Om welke reden zou hier de aanslag tot navordering worden overgelaten aan den inspecteur der directe belastingen? Waarom hier alle moeite en omslag van de mededeeling der bekend geworden feiten aan dezen ambtenaar?

Indien bij de behandeling eener reclame in zake personeele belasting den inspecteur der directe belastingen blijkt, dat de opbrengst van een huis te laag werd opgegeven, zou het volkomen rationeel zijn de navordering door dien inspecteur te doen plaats hebben, wanneer hij den aanslag ook heeft vastgesteld. De ondergeteekende erkent dit volmondig, maar voegt daaraan toe, dat dergelijke feiten, die tot navordering kunnen leiden, in verhouding tot de overige van geen betekenis zijn en het bezwaar niet voldoende is om de voorgedragen regeling te veroordeelen.

De redactie van het artikel is, overeenkomstig de gemaakte opmerking, verbeterd.

Artikel 81.

De woorden: „bij zijn overlijden” te vervangen door: „na diens overlijden” wordt niet noodig geacht. Echter is er geen enkel bezwaar tegen de wijziging; zij is dan ook aangebracht. Waarom de woorden „waarover de navordering zich uitstrekt”, onjuist zouden zijn, wordt niet ingezien. Onder „navordering” is te verstaan het samenstel van handelingen dat de invordering voorbereidt. Ook het vragen van opheldering is een daad van navordering.

Evenals in het laatste lid van het oorspronkelijk art. 81, wordt hier van het „bewijs” der machtiging gesproken. De ondergeteekende vond die afwijking van de woordenkeus in art. 45 B der wet op de vermogensbelasting gemotiveerd, omdat de machtiging zelf een handeling is, moeilijk uiterlijk waarneembaar. Met het geschrift, waaruit die machtiging blijkt, „het bewijs der machtiging” dus, kan men iets aantoonen; hier kan het als bewijs gelden, dat de voorschriften zijn nageleefd.

De ondergeteekende achtte het onnoodig, in het vijfde lid ook van het derde lid te spreken, omdat het aankwam op de verzending der uitnoodiging, die, om als zoodanig te kunnen gelden, naar het derde lid moest zijn belegd met een afschrift der ingeleverde aangiften.

Aan het tweede lid kon niet voldaan zijn, indien het derde lid niet was nageleefd. Er is echter geen enkel bezwaar dit vijfde lid overeenkomstig deze bedoeling aan te vullen; de hierbij gevoegde Nota brengt deze verandering aan.

Het komt in de praktijk dikwijls voor, dat de erfgenamen van een belastingplichtige uit eigen aandrang of omdat zij weten, dat de administratie toch met de te lage aangifte bekend wordt, aan den inspecteur der registratie mededeelen, dat hun is gebleken, dat de door den erflater ingediende aangifte onjuist is, doch dat zij niet in staat zijn omtrent het verschil opheldering te geven. Dewijl de wet op de vermogensbelasting zonder uitzondering het vragen van opheldering eischt, moet toch in dergelijke gevallen een uitnoodiging tot opheldering worden verzonden en een maand met het doen van verdere stappen worden gewacht. Dit is echter onnoodig, het belang van de belastingplichtigen eischt hier dit uitstel niet. Daarbij is het bespottelijk, dat in gevallen als deze, waarin bij voorbaat verklaard wordt, dat opheldering niet kan worden gegeven, toch een daartoe strekkende uitnoodiging zou moeten verzonden worden.

De vraag omtrent het schrappen van „den” voor te lagen aanslag, gaf aanleiding de redactie van het laatste lid te verduidelijken.

Indien de mededeeling zóó uitgebreid is, dat daaruit blijkt net bedrag van den te lagen aanslag, is dit zesde lid van toepassing. Indien enkel wordt medegedeeld, dat een aanslag te laag is gedaan, of dat zonder meer het feit van een te lagen aanslag wordt erkend, is het vragen van opheldering niet overbodig.

Aan de overige opmerkingen is ook gevolg gegeven.

De woorden „van het inkomen” voorkomende in het tweede lid zijn geschrapt, omdat de gebezigde uitdrukking „bedrag van het inkomen” te beperkt is.

Artikel 82.

Uit hetgeen bij artikel 79 is opgemerkt, volgt voldoende, dat de ondergeteekende het niet gewenscht acht om de vordering der viervoudige verhooging uit te sluiten, indien het feit van art. 79 bestaat in een hoogere aangifte in een volgend jaar.

Of een zoodanige hoogere aangifte van inkomsten uit vermogen of van inkomsten uit arbeid in gelijke mate als een hierbedoeld feit kan worden aangemerkt, zal van omstandigheden afhangen. Daaromtrent in de wet iets te bepalen schijnt, zoo al mogelijk, in hooge mate ongewenscht. Immers door een algemeene bepaling kan men de onderscheidene schakeeringen in de gevallen niet omvatten, en die gevallen omschrijven zou een hopeloos werk zijn.

Dikwijls is het bij navordering niet aan gerechten twijfel onderhevig, dat slechts over één belastingjaar te weinig belasting is geheven. Gelijk reeds in de Toelichting is te kennen gegeven, kan zich dat voordoen, indien de inkomsten van een in het afgelopen jaar verkregen erfenis of legaat — bijv. door onbekendheid met de verkrijging — niet zijn in aanmerking genomen, of indien het iemand geldt, die in dat jaar hier te lande voor het eerst is komen wonen.

De redactie van de beperking mag naar het oordeel van den ondergeteekende niet ruimer worden gesteld, omdat dan het doel, hetwelk wordt beoogd, zou worden voorbijgestreefd.

De anderzijds gemaakte opmerking, dat de bepaling ontduiking in de hand zal werken, is inderdaad niet van grond ontbloot. Toch hecht de ondergeteekende er aan, de beperking te behouden, omdat haar gemis bij de vermogensbelasting dikwerf ontstemming bij den belastingschuldige heeft doen ontstaan en oorzaak is geweest, dat bij hem, die te goeder trouw was, een indruk van noodeloze fiscaliteit werd gewekt.

Artikel 83.

De verwijzing naar „het vorig artikel” was onjuist; daarom is de aanhef van het artikel veranderd.

Artikel 85.

De noodige wijziging is aangebracht.

Artikel 87.

Het laatste lid is, naar aanleiding van de gemaakte opmerking, door eene andere bepaling vervangen.

Artikel 90.

Om de bedoeling, die met de voorgestelde wijziging van dit artikel werd beoogd, beter te doen blijken, is de redactie van het artikel veranderd.

Door deze verandering zal het duidelijk zijn, dat de ontheffing op den aanslag niet wordt verleend voor het inkomen, bestaande in de opbrengst van eigen onroerende goederen of eigen roerend kapitaal.

Onder „eigen onroerende goederen” zijn ook begrepen de rechten van erfpacht, opstal, beklemming en grondrente. De uitdrukking „onroerende goederen” is ontleend aan art. 4. In

beide gevallen is zij even algemeen bedoeld. De toevoeging van „eigen” had de strekking de ontheffing te handhaven voor de opbrengst, verkregen krachtens een recht van vruchtgenot.

De ondergeteekende vleit zich, dat door de aanvulling, die hij in het tweede lid heeft aangebracht, aan alle bezwaren is tegemoetgekomen.

Artikel 91.

De schrapping van de woorden „of door het overlijden zijner echtgenoot”, blijft den ondergeteekende noodig voorkomen.

De verplichting tot betaling van den aanslag in de inkomstenbelasting vormt in den regel een schuld der huwelijksgemeenschap. Sterft een der echtgenooten, dan zullen zijne erven daarin mede hebben te dragen; daardoor wordt de andere echtgenoot dus vanzelf voor een gedeelte — gewoonlijk de helft — ontheven.

Dat het overlijden van den eenen echtgenoot den anderen in een zeer ongunstige financiële positie kan brengen, is voor den belastingwetgever geen reden, den langstlevende uit dien hoofde een ontheffing te verleenen.

De ondergeteekende meent, dat de latere vermeerdering in het belastingjaar van het belastbaar inkomen met de opbrengst van onroerend goed of roerend kapitaal, welke in andere gevallen voor deze wet van effect is verstoken, eveneens bij de toepassing van dit artikel buiten invloed moet blijven.

De invoeging in het laatste lid komt daarom juist voor.

Artikel 98.

De hier geopperde bedenking, dat dit artikel een ambtenaar zou vergunnen van hetgeen hem bij de uitvoering dezer wet is gebleken op eigen gezag gebruik te maken, voor de invordering van eenige thans wellicht nog niet bekende Rijksbelasting, komt weinig gegrond voor.

De bestaande voorschriften waken voldoende tegen het handelen op eigen gezag van de ambtenaren.

De toevoeging is noodig geoordeeld, omdat er twijfel bestaat of de wet op de vermogensbelasting, met name art. 47, hetwelk een gelijke bepaling inhoudt, toelaat, hetgeen bij de uitvoering dezer wet aan het licht komt, als materiaal te gebruiken voor de invordering van registratie- en successiebelasting. Met het oog op dien twijfel onthoudt het Bestuur der Registratie zich stelselmatig van een beroep op de in zake vermogensbelasting verkregen inlichtingen, al blijkt daaruit, dat er successie- of registratierecht zou kunnen worden gevorderd.

Uit het bovenstaande zal blijken, dat het niet de bedoeling is het verstrekken van inlichtingen aan de onderscheidene onder het Departement van Financiën ressorteerende ambtenaren mogelijk te maken. Daarvoor zou de voorgestelde toevoeging niet noodig zijn.

Het woord „invordering”, dat veel meer dan het enkele „innen” omvat, drukt naar de ondergeteekende meent, zijne bedoeling duidelijk uit. Zoodra de fiscus tegenover een belastingschuldige eene vordering tot voldoening van belasting doet gelden, zoowel in als buiten rechte, wordt een daad van „invordering” verricht. Daarbij, — en daarbij alleen —, heeft de schatkist behoefte aan de bevoegdheid, wat door de uitvoering der wet op de inkomstenbelasting bekend geworden is, te berde te brengen en zoo noodig met bewijzen te staven.

Artikel 99.

De redactie is verbeterd.

Artikel 102.

Waar het artikel in zijn oorspronkelijke redactie sprak van den „inspecteur der directe belastingen”, scheen het hier evenals in art. 101 ook noodig gewag te maken van dien der registratie.

Artikel 103.

Het verdient aanbeveling voor dit artikel een geheel nieuwe redactie te kiezen, nu de wet ten deele door de inspecteurs der registratie zal worden uitgevoerd. Eenerzijds toch hebben deze ambtenaren de gegevens, waarvan hier sprake is, reeds uit kracht van hun ambt onder hun bereik, anderzijds moeten zij de bevoegdheid hebben om, ook in zake inkomstenbelasting, daarvan gebruik te maken.

Artikel 105.

Of een aanslag onjuist is, en er dientengevolge aanleiding is tot ontheffing, wordt overeenkomstig art. 104 overgelaten aan den daar genoemden directeur, die een voorstel van de commissie, of van den ambtenaar, die den aanslag heeft vastgesteld, moet afwachten.

Het scheen nuttig, daarnaast den aangeslagene de gelegenheid te verschaffen, zich met een rekest te wenden tot de Kroon en hem dus niet uitsluitend afhankelijk te laten van het inzicht van ambtenaren of commissie.

Waar een voordracht tot het verleenen der hierbedoelde kwijtschelding of vermindering niet zal worden gedaan zonder dat aan de desbetreffende ambtenaren en commissie op het ingediende rekest advies zal zijn gevraagd, bestaat er geen gevaar, dat van de hier verleende bevoegdheid onnoodig gebruik zal worden gemaakt.

Blijkt uit dit advies, dat de vermindering overeenkomstig art. 104 zal kunnen worden verleend, dan is er aan toepassing van art. 105 geen behoefte en kan de zaak langs ambtelijken weg worden beëindigd.

Artikel 112.

Gelijk hiervoor is uiteengezet, mag de viervoudige verhooging, bij navordering verschuldigd, niet worden opgevat als een straf wegens opzettelijk onjuiste of onvolledige aangifte. De ondergeteekende sluit zich daarom geheel aan bij hetgeen door andere leden ter verdediging der strafbepaling is opgemerkt.

Artikel 114.

Overeenkomstig het hier te kennen gegevene is de redactie gewijzigd.

Artikel 124.

Nu de ondergeteekende de door hem in dit artikel voorgestelde wijzigingen heeft teruggenomen, kan het artikel weder luiden, zooals het oorspronkelijk was voorgesteld.

De vrijstelling van het vruchtgenot voor de vermogensbelasting is echter niet behouden.

De ondergeteekende is bij nadere overweging van meening, dat er voor die vrijstelling geen voldoende reden bestaat en dat zij uit een belastingoogpunt ook ten zeerste is te ontraden.

De gelijkstelling van het inkomen uit vruchtgenot met arbeidsinkomen kan enkel hierin rechtvaardiging vinden, dat ten aanzien van beide soorten van inkomen de bron bij het overlijden ophoudt en de belastingplichtige dus verplicht kan zijn een deel van zijn inkomen af te zonderen ten behoeve van eventueel na te laten betrekkingen, die anders onverzorgd zouden achter blijven.

Overigens is er een te groot verschil om eene gelijkstelling juist te kunnen achten.

Het arbeidsinkomen is afhankelijk van de arbeidskracht. Vermindert deze door ouderdom of invaliditeit, dan zal ook het inkomen verminderen of wel geheel ophouden. Ziekte kan bovendien oorzaak zijn, dat tijdelijk het arbeidsinkomen gemist wordt.

Hij, die arbeidsinkomen geniet, zal dus gehouden zijn zich te verzekeren tegen de geldelijke nadeelen, welke een gevolg zijn van ziekte, invaliditeit of ouderdom. De premie voor die verzekering drukt op zijn inkomen.

Het inkomen uit vruchtgenot blijft daarentegen onder alle omstandigheden doorloopen, zoodat daarop geen dergelijke last rust.

Voorts kan er op worden gewezen, dat hij, die inkomen krachtens vruchtgenot heeft, in staat kan zijn dit inkomen aan te vullen met inkomen uit arbeid.

En ten slotte, dat in verreweg de meeste gevallen hij, die vruchtgenot geniet, tevens eigenaar is van vermogen en dus niet verplicht is dan van de inkomsten uit het vruchtgenot een deel af te zonderen voor de na te laten betrekkingen.

Artikel 124a.

Dewijl daartegen geenerlei bezwaar bestond, is de afschaffing der wet op de bedrijfsbelasting in een afzonderlijk artikel vermeld. In dat artikel is tevens een bepaling opgenomen, welke noodig is, omdat de daarbij omschreven uitdeelingen eenerzijds nog niet vallen onder de inkomstenbelasting, anderzijds ook niet worden getroffen door de opcenten op de bedrijfsbelasting.

Artikel 125.

Als dag van inwerkingtreding der wet is vermeld 1 Mei 1915.

De Minister van Financiën,

BERTLING.

Berekening der gewone ontvangsten over het jaar 1914.

Na aftrek van :	
a. de opcenten op de vermogensbelasting en op de belasting op de bedrijfs- en andere inkomsten,	
b. de opbrengst van de accijns op het gedistilleerd,	
c. het aandeel van Indië in de bedrijfsbelasting,	
is de opbrengst der middelen A—L over het jaar 1913	f 168 000 000
het accrès kan, de toeneming der middelen over de laatste 5 jaren in aanmerking nemende en lettende op het aanhouden van het accrès in de eerste maanden van het loopende jaar, gesteld worden op \pm 4 pct. per jaar, of	6 720 000
	samen . . . f 174 720 000
te vermeerderen met :	
de opbrengst van den accijns op het gedistilleerd, voor zoover aan de middelen ten goede komende	25 200 000
de opcenten op de vermogensbelasting en de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten over Januari—April 1914	760 000
	f 200 680 000
te verminderen met :	
hoogere uitkeering aan Indië wegens aandeel in de bedrijfsbelasting	150 000
	wordt . . . f 200 530 000
de andere middelen bedragen	27 259 000
Totaal der gewone ontvangsten	f 227 789 000

Berekening der gewone ontvangsten over het jaar 1915.

De opbrengst der middelen A—L is na aftrek van de ontvangsten onder *a*, *b* en *c* vermeld over 1914:

berekend op	f 174 720 000
te vermeerderen met het accrès à 4 pct.	6 988 800
opbrengst gedistilleerd, tot een bedrag van	25 200 000
	<u>f 206 908 800</u>

af: hogere uitkeering aan Indië wegens aandeel in de bedrijfsbelasting over Januari—April 1915, geraamd op

	50 000
	<u>f 206 858 800</u>

andere middelen

	28 000 000
--	------------

Totaal f 234 858 800

Berekening der gewone uitgaven over het jaar 1915.

De uitgaven van den gewonen dienst zijn over het jaar 1914 na aftrek van „de besparing”, geraamd op

Hieronder is aan uitgaven wegens ouderdomsrenten (artt. 369, 370 Invaliditeitswet) begrepen f 10 230 000.

Het accrès der uitgaven voor den gewonen dienst is, berekend naar het gemiddelde over de laatste vijf jaren, te stellen op

Totaal f 245 490 679

Te vermeerderen met:

de hogere uitgaven voor uitkeering ouderdomsrenten, volgens het wetsontwerp (Gedrukte Stukken, Zitting 1913—1914, 252, n°. 1) voor 1915 te becijferen op

3 900 000

uitgaven betrekkelijk de ontwerpen invaliditeits- en ziekte wet

6 000 000

f 255 390 679

De middelen over 1915 zijn hiervoor geraamd op

234 858 800

Verschil f 20 531 879

Ter gedeeltelijke bestrijding van de uitgaven voor ouderdoms- en invaliditeitsrenten, ware aan te wenden de meerdere opbrengst van de accijns op het gedistilleerd boven f 25 200 000, te ramen op

3 600 000

Zoodat de gewone dienst een tekort zou opleveren ad

f 16 931 879

Ter bestrijding van dit tekort kan dienen:

a. de volgens het wetsontwerp (Gedrukte Stukken, Zitting 1913—1914, 263, n°. 1) te heffen opcenten over de maanden Januari—April 1915 ad

f 2 085 000

b. de meerdere opbrengst van de inkomstenbelasting boven de vermogensbelasting en de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, bedragende wegens de aanslagen van fysieke personen

f 4 000 000

en wegens idem van naamlooze vennootschappen

4 000 000

f 8 000 000

waarvan aan het jaar 1915 ten goede zou komen $\frac{2}{3}$ -gedeelte, (over de maanden Mei—December 1915)

f 5 333 333

welk bedrag echter wegens de meerdere uitkeering aan Indië volgens de thans bestaande regeling (wet 9 April 1897 *Staatsblad* n°. 84) zou moeten worden verminderd met \pm

933 333

rest ————— f 4 400 000

c. de meerdere opbrengst van den bieraccijns, tot heffing waarvan het wetsontwerp aan den Raad van State is verzonden, te ramen op

1 400 000

d. de meerdere opbrengst te verkrijgen door wijziging der Successiewet (uitbreiding der heffing tot de bevoordeeling tengevolge van schenkingen en levensverzekering en wijziging van het tarief), te ramen op

4 000 000

e. de meerdere opbrengst der zegelbelasting, na wijziging der Zegelwet, te ramen op

f 1 000 000

f. de opbrengst eener tabaksbelasting, welke wordt geraamd op

2 000 000

Totaal f 14 885 000

De meerdere opbrengst der successiebelasting wordt, behalve door de wijziging in het tarief, in hoofdzaak verwacht door de uitbreiding der belasting tot de bevoordeelingen tengevolge van levensverzekeringen en schenkingen.

Evenwel dient in aanmerking te worden genomen, dat de wijziging slechts voor een gedeelte aan het jaar 1915 ten goede zal komen, dewijl de successierechten eerst 7 maanden na het overlijden worden betaald.

Hiertegenover staat echter, dat door de uitgaven op den gewonen dienst te beperken eene vermindering van het geraamd accres dier uitgaven, hetwelk is berekend op f 6 000 000, zeer wel mogelijk mag worden geacht, nu dit accres volgens de hierboven gestelde raming der uitgaven niet behoeft te strekken voor de door de Regeering voor te dragen sociale maatregelen.

De Minister van Financiën,

BERTLING.

(18. 11.)

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

Het laatste lid van **artikel 1** wordt gelezen als volgt:

Of iemand binnen het Rijk woont en of eene vennootschap, vereniging, maatschappij of stichting binnen het Rijk is gevestigd, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Aan het tweede lid van **artikel 8** wordt toegevoegd:

Deze bepaling geldt niet, indien de persoon, die de uitkeering geniet, met den geveer samenwoont.

Artikel 13 wordt gelezen als volgt:

De opbrengst van iedere bron van inkomen wordt gesteld op het bedrag, dat zij over het laatstverloopen jaar voor den belastingplichtige zuiver heeft opgeleverd.

Evenwel wordt de opbrengst van een bedrijf, indien eene geregelde boekhouding de daartoe noodige gegevens verschaft,